

kimyager

kimyagerlerderneğibülteni 8 **aralık2011**

17-18-19 ŞUBAT 2012

**“2.Kozmetik Kimyası, Üretimi
ve Standardizasyonu Kongresi”**

Ana Tema; Organik Kozmetik

Marmara Şube Başkanımız

Prof. Dr. Ayşe Z. AROĞUZ

Puerto Rico’da ödül aldı.

Onuncu Yılıni Tamamlarken

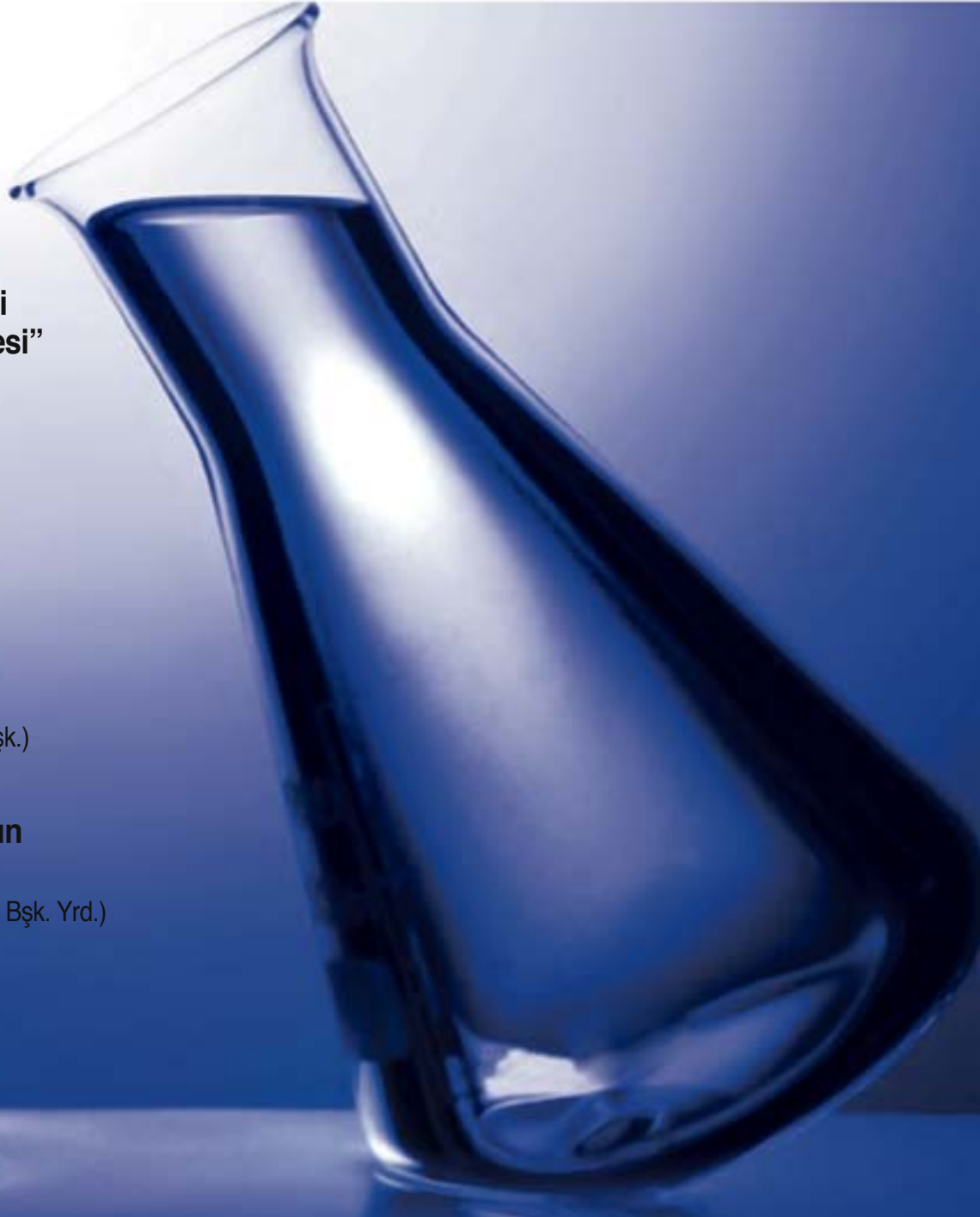
Kimyagerler Derneği...

Prof.Dr. Çetin GÜLER (Yön. Kurulu Bşk.)

Akademik Bir Yayın Grubunun

Başarı Öyküsü

Kimyager İkrâm Cengiz (Marmara Şb. Bşk. Yrd.)

GÜNDEM

Kamudaki Kimyagerlerin Ek Gösterge Sorunu Devam Ediyor...

Ana Tema: Organik Kozmetik

KONU BAŞLIKLARI

KANUNLA DÜZENLENEN KOZMETİKLER
KOZMETİKTE AR-GE
KOZMETİK FORMULASYONLARI
KOZMETİK HAMMADDELERİ
KOZMETİK STANDARDİZASYONU

Düzenleyici : Kimyagerler Derneği
Kongre Merkezi: AKKA ANTEDON HOTEL Beldibi- ANTALYA

Sözlü bildiri ve "Poster Gönderim Son Tarihi: 15:01.2012"

iletisim@kimyager.org 0 232 483 56 21
leventchem@yahoo.com 0 530 500 68 55
0 530 544 13 31

www.kimyager.org

Laboratuvar sarf malzemeleri ve kimyasallarında Türkiye'nin lider kuruluşu

INTERLAB
LABORATUAR ÜRÜNLERİ SAN. ve TİC. A.Ş

**30 yıllık deneyimi,
şubeleri
ve geniş bayii ağı ile
"çözüm ortağınız"
olmaya devam ediyor.**

www.interlab.com.tr

http://katalog.interlab.com.tr - www.labnews.eu & www.labhaber.com

Genel Merkez
İsmet Kaptan Mahallesi
Şair Eşref Bulvarı 1373 sokak No : 8
Suat Manisalı İş Merkezi
Kat : 6 Daire : 603
Konak / İZMİR
Tel / Faks: 0232 483 56 21
e-mail: iletisim@kimyager.org
kimyagerlerdernegi@yahoo.com
www.kimyager.org

Marmara Şube
Perpa Ticaret Merkezi Sarı Avlu A-Blok
10.Kat No:1552 Şişli-İSTANBUL
Tel / Faks: 0212 222 68 38
e-mail: kimdermarmara@kimyager.org
www.marmara.kimyager.org

Sahibi
Kimyagerler Derneği Adına Başkan
Prof. Dr. Çetin GÜLER

8. Sayıyı Hazırlayan
Marmara Şube Başkan Yardımcısı
Kimyager İkrâm CENGİZ - İstanbul

8. Sayının Editörü
Kimyagerler Derneği Erzurum Temsilcisi
Prof. Dr. Hasan SEÇEN - Erzurum

Grafik Tasarım
Salih Denli
salihdenli@gmail.com
www.salihdenli.com

Baskı
Ebru Matbaacılık
Organize Sanayi Bölgesi, Atatürk cad. No:135 İkitelli
İstanbul Tel: 0(212) 671 93 70 (pbx)
Fax: 0(212) 671 93 74 www.ebrumatbaa.com.tr

Not: Yazarlar yazılarından kendileri sorumludur.

Kimyagerler Derneği Genel Merkezi Banka Hesap
No: Türkiye İş Bankası İzmir Ege Üniversitesi Şubesi
3499 0241046
IBAN: TR760006400000134990241046

Kimyagerler Derneği Marmara Şubesi Banka Hesap
No: Türkiye İş Bankası İstanbul Perpa Şubesi
1188 0443292

Bültenle yazı göndermek için;
e-mail: kimdermarmara@kimyager.org

Bu Sayıda

**Onuncu Yılına Tamamlarken
Kimyagerler Derneği** 03

**657 Sayılı D.M.K.'na Tabi
Kimyagerlerin Özlük Hakları
Konusundaki İyileştirme
Talepleri** 04

**Kamuda Kimyager ve
Kimya Mühendisi
İstihdamının İncelenmesi** 07

İçme Suyu12

**Bilim Kongrelerinin Bir
Belleği Var mı?**13

Diplomadan Önemli Olan Bilgi.....15

**Gıda Sektöründe
Kimyagerin Yeri** 16

**Akademik Bir Yayın
Grubunun Başarı Öyküsü** 17

Murat AKYÜZ ile Röportaj 19

**6269 Sayılı Kimyagerlik ve
Kimya Mühendisliği Hakkında
Kanunun Uygulama
Yönetmeliği** 20

Faaliyetler 22

Duyurular 24

İz Bırakanlar 25

Haberler 26

Dernekten 29

editörden

Değerli Meslektaşlar,

Kimyagerler Derneği Bülteni'nin 8. sayısında yine dopdolu bir içerikle karşınızdayız.

2011 Uluslar Arası Kimya Yılı çeşitli etkinliklerle kutlandı. Kimya Yılı etkinlikleri kapsamında, Kimyagerler Derneği'nin gerçekleştirdiği bilimsel ve meslekî etkinlikleri Prof. Dr. Çetin Güler hocanın yazısında okuyacaksınız.

Kimya Yılı etkinlikleri çerçevesinde, Milli Eğitim Bakanlığı'nın 81 ildeki kimya öğretmenleri ve öğrencilerin katılımı ile 15 farklı ilde tertiplelediği birer günlük seminer programları alkışlanmaya değer bir etkinlikti. Kim bilir nice genç beyinler, bu toplantılardaki konuşmalardan etkilenerek meslektaşlarımız olarak aramıza katılacaklar, kimya bilimine ve ülkemiz kimya endüstrisine katkılarda bulunacaklar!...

2011 Uluslar Arası Kimya Yılı'nda ülkemiz Kimya sektörü, rekor bir ihracat artışına imza attı. Kimya Sektörü -yüzde 41 ihracat artışı ile- ihracat artışında tüm sektörleri geride bıraktı. Konunun ayrıntılarını ve başarının sürdürülmesi için dile getirilen önerileri İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamülleri İhracatçıları Birliği Başkanı Murat Akyüz'le yaptığımız röportajda okuyacaksınız.

Bültenimizde, ulusal kimya kongreleriyle ilgili iki haber bulacaksınız: “Erzurum iki kimya kongresine ev sahipliği yaptı” ve “1. Ulusal Kimya Eğitim-Öğretim Kongresi İstanbul'da yapıldı”. Tam bu noktada Prof. Dr. Mustafa Demir'in “Bilim kongrelerinin bir belleği var mı? Bilimsel Kongreler Nasıl Olmalı?” başlıklı yazısının kimya topluluğunda yepyeni bir tartışma başlatacağını ümit ediyoruz. Prof. Demir, beyefendi ve demokrat kişiliği ile yazısında eleştiri ve önerilerini çok kıbar bir dille ifade ediyor. Bu yazının ilk muhatapları, bundan sonra kongre tertipleyecek olan kişi ve kuruluşlardır. Buradan ilk çağırımızı Muğla Üniversitesi'nin rektörü sayın Prof. Dr. Mansur Harmandar'a yapıyoruz: Sayın Hocam, Prof. Demir'in eleştiri ve önerileri sadece kendi görüş ve önerileri olmayıp kimya topluluğunun umumi duygu ve düşüncelerine tercüman olmaktadır. Hem kimyacı, hem eğitim-bilimci, hem de üniversitenin en üst düzeyde yetkilisi olduğunuz için sizden “bundan sonraki kongrelere örnek olacak” bir kongre bekliyoruz.

Son sekiz yılda kamu kuruluşlarında 222 kimyager, 474 kimya mühendisi istihdam edildi. Arkadaşımız Hasan Öz'ün “Kamuda kimyager ve kimya mühendisi istihdamının incelenmesi” başlıklı inceleme yazısı, hem meslektaşlarımız, hem de politika yönlendiriciler için önemli saptamalar yapıyor, öneriler getiriyor. Öz'ün yazısı, kimyagerlik mesleği için kamu kuruluşlarının kısıtlarını dile getirirken, arkadaşımız İkrâm Cengiz, “Kimyagerler Derneği faaliyetleri ve sertifikasyon eğitimlerinin önemi” başlıklı yazısında bir kimyagerin sahip olması gereken eğitim ve kariyerin ne ve nasıl olması gerektiğini anlatıyor. Arkadaşımız Ahmet Aktaş da “Diplomadan önemli olan bilgi” başlıklı yazısında bir kimyagerin iyi bir donanımla yetişmesi için “kimya bilgisi”nin yanında “sektör bilgisi”, “sektörel çevre bilgisi”, “alt yapı bilgisi”, ve “hak ve yetkiler bilgisi”nin önemini açıklıyor. Bu bağlamda kimyager arkadaşımız Fatma Alan Hacıoğlu da “Gıda Sektöründe Kimyagerin Yeri”ni ele alıyor. Bu dört yazıyı da ilgiyle okuyacağınızı ümit ediyoruz.

“Su”, çok önemli bir konu. Hava, toprak ve enerji ile birlikte hayatın “dört unsur”undan biri! Arkadaşımız Neriman Öztürk, “Su” başlıklı yazısında kaynak sularının içme sularına dönüştürülmesindeki süreçleri ve içme sularının özelliklerini ele alıyor.

Uluslararası Bilim Atır Endeksi ISI Web of Science (SCI-SSCI-A&HCI) kapsamınaTürkiye adresli iki “kimya” dergisi giriyor. Bunlardan biri, TÜBİTAK'ın bilimsel dergileri arasında yayınlanan “Turkish Journal of Chemistry”, diğeri www.acgpubs.org tarafından yayınlanan Records of Natural Products dergisi. 5 yıllık bir dergi olan Records of Natural Products dergisinin bu başarıya nasıl ulaştığını derginin ortak editörlerinden kimyacı meslektaşımız Doç. Dr. Ahmet Ceyhan Gören'le yaptığımız röportajda okuyacaksınız.

Bütün alanlar içinde, bütün insanlar tarafından kabul edilen doğrular hiç şüphesiz ki bilimin doğrularıdır. Bilime duyulan bu yüksek güven, bilimsel bilginin herkesin tecrübesine açık “bilimsel yöntem”le üretilmesinin yanında, bilimin kendini yenileyen bir süreçle işlemesinden kaynaklanır. Yakın zamana kadar, atom ağırlıklarının sabit olduğuna inanılırdı. Bu fikir, element izotoplarının doğada aynı bollukta bulunduğu varsayımından kaynaklanmaktaydı. Tek bir izotopa sahip birçok element için atom ağırlıkları yine sabit. Fakat çok izotoplu elementlerden bazıları için artık tek bir atom ağırlığı yok! Konunun ayrıntılarını “Periyodik tabloda bazı elementlerin atom ağırlıkları değişiyor” haberimizde okuyacaksınız.

Ve daha birçok haber ve ufuk açıcı iktibas yazılar...

Bülten sizi bekliyor! Hem okur, hem yazar olarak!

Bir sonraki bültende buluşmak üzere!

başkandan

Onuncu Yılına Tamamlarken Kimyagerler Derneği

Prof. Dr. Çetin GÜLER
cetin_guler42@yahoo.co.uk
Kimyagerler Derneği Genel Başkanı

2011 Uluslararası Kimya Yılında kuruluşunun 10. yılında olan derneğimiz, birçok alanda diğer yıllara göre daha faal bir yıl yaşamıştır. Örneğin: Derneğimiz, 2011 yılının uluslararası kimya yılının amaçlarından birinin “İnsanlığın Refahında Kimyanın Önemini Açıklamak” olduğunu göz önüne alarak, özellikle kimyager adayı öğrencilere ve kimyagerlere kimyagerlik mesleğinin önemini ve ülkemizdeki durumunu açıklamak amacı ile, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi,

19 Mayıs Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Bozok Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Yüzüncü yıl Üniversitesinde paneller düzenlemiştir. Bu panellerde konuşmacı olarak en az 3 yönetim kurulu üyesi katılarak; öğrencilere Bologna sürecinin önemi ve getirileri açıklanarak, bilgilendirilmeleri sağlanmış; kimyagerlerin yasal haklarını açıklanmış; ayrıca çalışma hayatına başlarken veya çalışma ortamında karşılaşılabacakları sorunlar ve bu sorunların çözüm önerileri hakkında bilgiler verilmiştir.

2. Ulusal Kimya Öğrenci Kongresine katılan dernek yönetim kurulu üyemiz, kongreye katılan öğrencilere kimyagerlik mesleğinin önemini anlatarak meslek hayatına daha bilinçli başlamalarına yardımcı olmuştur.

25. Uluslararası katımlılı Ulusal Kimya Kongresine Derneğimizden 3 konuşmacı katılmış ve katılımcılara Bologna süreci, Kamuda ve özel sektörde çalışan kimyagerlerin durumu hakkında detaylı bilgi vermişlerdir.

Dernek kurulduğu günden itibaren kimyagerlerin yasal haklarını titizlikle takip etmiştir. Bu bağlamda kimyagerleri ilgilendiren yasalar ve yönetmelikler çıkarken, yasa ve yönetmelik tasarıları temin edilmiş ve meslektaşlarımızın aleyhinde olan maddelerin tasarıdan çıkarılması veya değiştirilmesi sağlanmıştır. Örneğin, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, Çevre Görevlisi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Yönetmeliği gibi tasarılarda önemli değişikliklerin yapılması sağlanmıştır.

Meclisteki ilişkilerin daha iyi yürütülebilmesi için dernek yönetim kurulu üyeleri Meclisteki Kimyager Milletvekilleri ile toplantılar düzenlemektedir.

Derneğimiz web sitesinde görüldüğü gibi “Kimyagerler Korusu” ve “Kimyagerlik Öğrencileri Köylere Kitaplık Kuruyor” konulu iki sosyal sorumluluk projesini gerçekleştirmiştir.

Kimyagerlik eğitiminde uygulama ve üretimi yerinde görmenin önemi bilinen bir gerçektir. Bu durumu değerlendiren derneğimiz maddi imkanı kısıtlı olan bazı üniversitelerin Kimya bölümü öğrencilerini kendi bölgeleri dışındaki önemli işletmelere götürerek onların işletmeler konusundaki görüşlerinin gelişmesine yardımcı olmuştur.

Derneğimiz 23-25 Aralık 2011 tarihinde Antalya'da Kimyagerlik Eğitimi Çalıştayı Yapacaktır.

2009 yılında Kimyagerler Derneğinin düzenlediği ve 55 Kimya Bölüm başkanının katılımı ile gerçekleştirilen “Kimyagerlik Eğitimi Çalıştayı”nın sonuç kararları kapsamında kurulan Eğitim komisyonun çalışmaları sonucu ortaya çıkan eğitim programı ülkemizdeki tüm Bölüm başkanlarına gönderilmiş ve büyük çoğunluğunun onayını almıştır. Aralık ayında gerçekleştirilecek çalıştayda, çalıştayda bu eğitim programında yer alan zorunlu ve seçmeli derslerin içeriklerinin saptanması yapılacaktır.

Kimyagerlik eğitim programında 5 anabilim dalı yer almaktadır. Bunlar Analitik Kimya, Anorganik Kimya, Fizikokimya, Organik Kimya ve Biyokimyadır. Bunların dışında Kimyagerlik unvanını alacak olan öğrencilerin alması gereken Endüstriyel Kimya dersleri büyük önem arz etmektedir. Alanında otoriter olan her anabilim dalından en az 5 bilim insanı ile bazı üniversitelerin Kimya Topluluğu temsilcilerini bir araya getirecek olan bu çalıştayda yukarıda belirtilen anabilim dalları ve endüstriyel kimya ile ilgili zorunlu ve seçmeli derslerin içerikleri, ülkemiz ve dünyagerçekleri göz önüne alınarak belirlenecek gerekçeleri ortaya konulacaktır. Buradan çıkan sonuçlar YÖK'te konu ile ilgili komisyonun çalışmalarına yardımcı olması amacı ile öneri olarak sunulacaktır.

17-19 Şubat 2012 tarihinde Antalya'da derneğimizin koordinatörlüğünde “Kozmetik Kimyası, Üretim ve Teknolojisi” kongresi düzenlenmiştir.

Dernek faaliyetlerini üye ve meslektaşlarımıza daha kolay ulaştırabilmek amacı ile yurt çapında şubeler açmak en önemli projelerimizden biridir. Bunun için üye sayısı ve istihdam yoğunluğu göz önüne alınarak öncelikle merkezi İstanbul'da olan Marmara Şubemizi açmış bulunmaktayız.

gündem

657 Sayılı D.M.K.’na Tabi Kimyagerlerin Özlük Hakları Konusundaki İyileştirme Talepleri

6269 Sayılı KİMYAGERLİK ve KİMYA MÜHENDİSLİĞİ hakkındaki kanun, Türkiye’de Kimyager, Kimya Mühendisi ve Kimya Yüksek Mühendisi unvanlarının kullanılması ve bu unvanların verdiği hak ve yetkileri düzenlemektedir. Bu kanunun 4. maddesine göre, **”KİMYAGER’ ler, ve Kimya Yüksek Mühendisleri her türlü**

mesleki, gıda tahlil ve müstahzarat laboratuvarları ve kimya ile ilgili sair tesisleri kurabilir ve mesul müdürlüklerini deruhte edebilirler ” demektedir.

Geçmişte,
14.07.1965 tarihinde yürürlüğe giren **657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun Teknik Hizmet Bölümü, 6269 sayılı Kimyagerlik ve Kimya Mühendisliği hakkındaki kanun’u** dikkate alınarak hazırlanmıştır.
Madde 36 - (Değişik: 30/5/1974-KHK-12;Değiştirilerek kabul:15/5/1975-1897/1 md.)

II - TEKNİK HİZMETLER SINIFI:
Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi istatistikçi, yönetlemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.

Bu uygulama **1994** yılına kadar sürmüştür.

18.05.1994 tarihinden itibaren Kimyagerlerin mağduriyeti söz konusu olmuştur, şöyle ki;
18.05.1994 günlü 527 Sayılı KHK ile Kimyagerler, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun **‘I SAYILI CETVEL’ in “II-TEKNİK HİZMETLER SINIFI”** başlıklı bölümün **(a)** bendinden **(b)** bendine geçirilmiştir. Buna göre:

I SAYILI CETVEL’ in “II-TEKNİK HİZMETLER SINIFI
a) Kadroları bu sınıfa dahil olup, en az 4 yıl süreli öğretim veren Fakülte veya Yüksek Okullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre; Mühendis, Yüksek Mühendis, Yüksek Mimar, Mimar, Şehir Plancısı ve Bölge Plancısı unvanını almış olanlar,
b) Kadroları bu sınıfa dahil olup en az 4 yıl süreli öğretim veren Fakülte veya Yüksek Okullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre; Kimyager, Şehir Plancısı, Bölge Plancısı, Jeolog, Hidrolog, Hidrojeolog, Jeomorfolog, Jeofizikçi, Matematikçi, İstatistikçi, Ekonomici ve unvanını almış olanlarla Teknik Yüksek Öğretmen Okulu mezunlar şeklinde düzenlenmiştir.
Bu düzenleme sonucu hazırlanan gösterge tablosu aşağıda verilmiştir.

II. TEKNİK HİZMETLER SINIFI				
a) Kadroları bu sınıfa dahil olup, en az 4 yıl süreli yükseköğretim veren fakülte veya yüksekokullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre Yüksek Mühendis, Mühendis, Yüksek Mimar ve Mimar unvanını almış olanlar	1	3200	3600	
	2	2600	3000	
	3	1900	2200	
	4	1450	1600	
	5	1100	1300	
	6	950	1150	
	7	850	950	
	8	750	850	
b) Kadroları bu sınıfa dahil olup, en az 4 yıl süreli yükseköğretim veren fakülte ve yüksekokullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre, Şehir Plancısı, Bölge Plancısı, Jeolog, Hidrojeolog, Hidrolog, Jeomorfolog Jeofizikçi, Fizikçi, Matematikçi, İstatistikçi, Yöneylemci (hareket araştırmacısı), Matematiksel İktisatçı, Ekonomici ve Kimyager unvanını almış olanlarla TeknikYüksek Öğretmen Okulu mezunları,	1	2600	3000	
	2	1900	2200	
	3	1350	1600	
	4	1300	1500	
	5	1000	1200	
	6	900	1100	
	7	800	900	
	8	700	800	

Bu düzenleme ile hak ve yetkileri kimyagerlerle aynı kanunlara tabi olan mühendislerle arasında (çalışma süresi boyunca ve emeklilik esnasında) ücret dengesizliği ortaya çıkmıştır. Kimyagerler, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun, **I SAYILI CETVEL’ in “II-TEKNİK HİZMETLER SINIFI” (a)** bendinde yer alan meslek mensupları ile aynı iş yerlerinde aynı işleri yapmaktadır. Üniversitelerin Dört (4) Yıllık Bölümlerinden diploma alarak, **Kimya Mühendisi, Gıda Mühendisi, Mimar, Eczacı ve Biyolog unvanı alanlar ile yine** Üniversitelerin Dört (4) Yıllık Kimya Bölümlerinden diploma alan **KİMYAGER’ ler** arasında gerek çalışma gerekse emeklilik aşamasında ücret dengesizliği yaratmıştır.

ÖRNEĞİN:
Bir Kimyager ve bir Mühendis için çalışma sırasındaki maaşları karşılaştırılırsa, aynı yerde birinci derece 4. Kademede çalışan 30 yıllık bir Kimyager **1.619,34 TL** net maaş alırken aynı koşullardaki 30 yıllık bir Kimya Mühendisi **1.780,95 TL** maaş almaktadır. 3000 Ek gösterge ile ¼ dereceden Emekli olan 30 yıllık Kimyagere **1.290,78 TL** maaş bağlanır ve **48.404,07 TL** emekli ikramiyesi ödenirken aynı yerde çalışan 30 yıllık bir Kimya Mühendisine emekli olurken **1.615,65 TL** maaş bağlanmakta ve **60.587,01 TL** TL emekli ikramiyesi ödenmektedir. Görüldüğü gibi aynı yerde aynı işi yapan 30 yıllık bir Kimyager çalışırken 30 yıllık bir mühendisten **161,61 TL** daha az maaş alırken, Emekli olduğunda **324,87 TL** daha düşük maaş ve **12.182,94 TL** daha az emeklilik ikramiyesi almaktadır. Kimyagerlerin bu mağduriyetini ortadan kaldırmak için kimyagerler kişisel ve Dernek

olarak birçok girişimde bulunulmuştur. Kimyagerlerin, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun, **I Sayılı Cetvel’in “II-Teknik Hizmetler Sınıfı” (a)** bendinde yer alan Mühendislerle ve Sağlık Hizmetleri sınıfında yer alan Eczacı ve Biyologlarla (kimyagerlerle aynı fakülteden mezun olan biyologların ek göstergesi 3600 dür) aynı yerde aynı işi yaptıklarını gösteren yasa ve yönetmeliklerin bazıları aşağıda verilmiştir.

1) 6269 SAYILI KİMYAGERLİK VE KİMYA MÜHENDİSLİĞİ HAKKINDAKİ KANUN
Kimyagerler ve Kimya Mühendisleri aynı kanuna tabi olmalarına karşın, aynı işyerinde çalışan ve aynı işi yapan (Bu iş yerleri 6269 sayılı yasa gereği istenen ek cetvelde verilmiştir.İki meslek mensubu arasındaki ücret dengesizliği nedeni ile huzursuzluk yaratmaktadır.

2) ÇEVRE KANUNU

29/4/2009 tarihli ve 27214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çevre Kanunu ve 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili maddelerine göre çıkarılan Çevre Görevlisi Ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmeliğe göre

MADDE 5 – (1) Tesis veya faaliyetlerde, çevre yönetim birimlerinde veya yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarında çalışacak çevre görevlilerinde aranılacak nitelikler aşağıda verilmektedir.
a) En az dört yıllık üniversitelerin mühendislik, fizik, kimya veya biyoloji bölümlerinden ya da veteriner fakültesinden mezun olmak,

3) VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNU

MADDE 12- (3) Veteriner sağlık ürünlerinin onayını, kimyager, kimya mühendisi, eczacı veya veteriner hekim olan gerçek kişiler veya bu kişilerden birini istihdam eden tüzel kişiler alabilir. Bunlardan, veteriner biyolojik ürünlerin onayını, sadece veteriner hekimler ve veteriner hekim istihdam eden tüzel kişiler alabilir.

(8) Veteriner sağlık ürünleri, veteriner hekimler, eczacılar, kimya mühendisleri veya kimyagerlerin sorumluluğunda üretilir. Bu ürünlerin kalite kontrolü, Bakanlık tarafından uygun görülen laboratuvarlarda bu fıkra da belirtilen meslek mensupları tarafından yapılır. Veteriner biyolojik ürünlerin üretim ve kalite kontrolleri ile veteriner sağlık ürünlerinin etkinlik ve güvenlik değerlendirme çalışmaları veteriner hekimler tarafından yapılır.

MADDE 18- (7) Bitki koruma ürünleri, ziraat mühendisleri, kimya mühendisleri veya kimyagerlerin sorumluluğunda üretilir. Bu ürünlerin kalite kontrolü, Bakanlık tarafından uygun görülen laboratuvarlarda bu fıkra da belirtilen meslek mensupları tarafından yapılır.

GIDA VE YEM İŞLETMELERİNDEN ÜRETİMİN NEVİNE GÖRE PERSONEL ÇALIŞTIRMAK ZORUNDA OLAN İŞLETMELER VE BU İŞLETMELERDE ÇALIŞABİLECEK MESLEK MENSUPLARI

ÜRETİM, İŞLEME VE DAĞITIM AŞAMALARINDA RESMİ KONTROLLERDEN SORUMLU MESLEK MENSUPLARI

Şeklinde verilen listelerde KİMYAGER, Gıda mühendisi, ziraat mühendisi, biyolog, kimya mühendisi, Su ürünleri mühendisi, su ürünleri ve balıkçılık teknolojisi mühendisi, veteriner hekim ile aynı iş yerlerinde aynı işi yapmaktadır.

4) KOZMETİK KANUNU

5) 24/3/2005 tarihli ve 5324 sayılı Kozmetik Kanununun 7 nci maddesine dayanılarak çıkarılan Kozmetik Yönetmeliğinin

Madde 13 — Üreticinin, uygun seviyede profesyonel yeterliğe ve gerekli tecrübeye sahip bir sorumlu teknik eleman bulundurması gerekir. Üretici bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyorsa sorumlu teknik elemanlık görevini kendisi üstlenebilir.
Eczacı veya kozmetik alanında en az iki yıl fiilen çalışmış olduğunu belgelemek kaydıyla kimyager, kimya mühendisi, biyolog veya mikrobiyologlar üretici tarafından sorumlu teknik eleman olarak görevlendirilebilirler. Sorumlu teknik eleman, İyi Imalat Uygulamaları Kılavuzuna uygunluğun sağlanmasından da sorumludur. Sorumlu teknik eleman, ülke mevzuatını bilmekle yükümlüdür.

6) İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE

EĞİTİMLERİ HAKKINDA YONETMELİK

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen:
d) İş güvenliği uzmanı: İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevlendirilmek üzere Bakanlıkça belgelendirilmiş mühendis, mimar veya teknik elemanı,
e) Sorumlu mudur: İş yeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı eğitici belgesine sahip olan ve tam süreli istihdam edilen, eğitim kurumlarının iş ve işlemlerinden Bakanlığa karşı sorumlu olan kişiyi,
f) Teknik eleman: Teknik öğretmenler ile üniversitelerin fen veya fen-edebiyat fakültelerinin fizik veya kimya bölümleri veya iş sağlığı ve güvenliği programı mezunlarını,

Bu kanun ve yönetmeliklere göre, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun, **I Sayılı Cetvel’in “II-Teknik Hizmetler Sınıfı” (a)** bendinde yer alan meslek mensupları olan **Kimya Mühendisi, Gıda Mühendisi, Ziraat Mühendisi, ve Sağlık Hizmetleri Sınıfında yer alan Eczacı ve Biyolog’lar ile Kimyager’ler** aynı iş yerlerinde aynı işleri yapmalarına karşın aldıkları ve emeklilik ikramiyeleri arasında büyük farklılıklar vardır.

KİMYAGERLERİN TALEBİ

Aynı yasal hak ve yetkileri sahip ve **aynı işyerinde aynı öneme sahip işleri yapan,** İki Teknik Eleman (**Mühendis ile Kimyager**) veya Sağlık Personeli (**Biyolog, Eczacı ile Kimyager**) arasındaki bu maddi dengesizliğin giderilmesi ve emsallerimize (**Kimya Mühendisi, Gıda Mühendisi, Ziraat Mühendisi, Eczacı ve Biyolog’lar**) uygulanan **1 inci Derece için 3600 Ek gösterge’ nin Kimyagerlere de** uygulanması gerekir.
1994 yılından sonra Kimyagerler özlük haklarında meydana getirilen bu olumsuz tabloyu değiştirmek için birçok davalar açmış, konu çeşitli mahkemelerde (İdare, Bölge İdare Danıştay ve Anayasa Mahkemeleri) ele alınmıştır.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı’nın, 27 Aralık 2001 tarih ve 24623 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan kararıyla (Karar sayısı: 2001/348 ve Karar Günü: 06 Kasım 2000) **527 sayılı KHK’nin I sayılı cetvelin II-Teknik Hizmetler sınıfı başlıklı bölümünün (b) bendinde yer alan “Kimyager” sözcüğünün Anayasa’nın 2.,6.,ve 91.’inci Maddelerine aykırı olduğu belirlenmiş ve iptal edilmiştir.** Anayasa Mahkemesi Başkanlığı kararı göz önüne alınarak KİMYAGER’lerin maddi ve manevi mağduriyetlerinin giderilmesi için; **527 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile 657 Sayılı Devlet Memurları**

Kanunu'nun değişik 43. Maddesi I Sayılı Cetvel'in Teknik Hizmetler başlığı altında (b) bendinden KİMYAGER sözcüğünü çıkarıp, (a) bendine alınmasını uygun görerek dava konusu işlem için iptal kararı almış, iptal kararının Resmi gazetede yayınlanmasından başlayarak 1 yıl içinde siyasi otoritenin gerekli düzenlemeleri yapmasını zorunlu kılmıştır.

TBMM'de YAPILMIŞ OLAN GİRİŞİMLER

Kimyagerler Derneği ve üyeleri ile Türkiye genelinde 657 sayılı kanuna tabi olarak çalışan kimyagerler tarafından, çeşitli bakanlıklar ve siyasi otoriteler düzeyinde girişimlerde bulunulmuş, 57 hükümet döneminde konu "Plan ve Bütçe Komisyonu"nda görüşülerek teklif edilen yeni yasa tasarısı TBMM'ye sevk edilmiştir. Maalesef koalisyon hükümetinin görev süresinin aniden sona erdirilmesi sonucu düzeltme işlemi gerçekleşmemiştir.

58. T.C. Hükümeti döneminde;

Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunun ilgili 42. maddesi ile (KANUN NO:4856 KABUL TARİHİ: 01/05/2003. 8 Mayıs 2003 tarihli Resmi Gazete) Kimyagerler' in yine 3000 Ek göstergeye tabi olacakları şekilde kanunlaştırılmıştır. Bu Kanun çıkmadan önce Türkiye genelinde yürütmeyi durdurma davaları açılmış, bunlar sonuçlanmak üzereyken (ve kaybedilmiş haklarımızı kazanma şansımız devam ediyor iken) bu kanunun çıkmasıyla davalarımız düşmüştür. 6269 Sayılı Kimyagerlik Ve Kimya Mühendisliği hakkındaki kanun mevcut iken, son çıkan 4856 nolu kanunun kimyagerlerin sorununu çözmemiştir.

SONUÇ

Yukarıda verilmiş olan rakamlar incelendiğinde, en büyük farkın emeklilik ikramiyesi ve emekli aylığında olduğu görülmektedir. Bu olumsuz tablo tüm kimyagerleri fazlası ile mağdur etmekte olup. **Birçok kişi hukuksal çabalar ve siyasi** otorite ile yapılacak girişimler sonuçlanana dek emekli olmayı ertelemiş durumdadır. Kazanılmış hakların geri verilmesi adiline bir çözüm olacaktır ve bu kamu vicdanı açısından da gereklidir. 4 yıllık eğitim almış kimyagerler yaptıkları işleri gereği zihinsel ve bedenen bilgi üretimine katılmaktadırlar. "Yaratıcılık ve yoğun bilgi birikimi" isteyen bir işle uğraşan üniversite mezunu bir meslek grubuna ekonomik şartlarını düzeltme yönünde destek verilmesi gerekirken 17 yıldır büyük zararlara uğratılıyor olunması önemli bir sosyal sorundur.

Ülkemizde 657 sayılı Devlet Memurları yasasına bağlı olarak çalışan kimyagerlerin sayısının **700** civarında ve emeklilerin sayısının da 750 civarında olduğu varsayıldığında devlet bütçesine yük olmayacağı ancak 40 000 civarındaki kimyagere moral vererek sevindirecek ve önemli bir sorun çözülmüş olacaktır.

Kimyagerler Derneği olarak Teklifimiz: 1994'te Kimyagerlerin özlük haklarına yönelik yapılmış haksızlığın 2011 **yılında giderilmesidir**. Bunun için, Ek: 10 da verilen yasa tasarısının yasalaşması gereklidir. Bu konuda gerekli yardımları yapacağınıza inanıyor ve soruna sağlıklı bir çözüm bulunarak 17 yıldır yaşanmakta olan mağduriyetlerimizin giderilmesini tekrar talep ediyoruz. Saygılarımızla

Kimyagerler Derneği Yönetim Kurulu

kamudan

Kamuda Kimyager ve Kimya Mühendisi İstihdamının İncelenmesi

Yük. Kimyager Hasan Öz
hasanmail@hotmail.com
Sakarya Halk Sağlığı Laboratuvarı

ÖZET

Bu çalışmada son sekiz yılda KPSS sınavı ile kamuda istihdam edilen kimyager ve kimya mühendisi sayıları ve hangi kurumlarda istihdam edildikleri incelenmiştir. İncelenen periyotta kamuda 222 kimyager, 474 kimya mühendisinin istihdam edildiği belirlenmiştir. Kamuda kimyager istihdamından çok kimya mühendisi istihdamı yapıldığı ortaya konmuştur. Hem kimyager hem de kimya mühendisi istihdam eden kurumlar belirlenerek, kimyager istihdamı yapmayan kurumlar tespit edilmiştir. En çok kimyager istihdamı gerçekleştiren kurum Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, en çok kimya mühendisi istihdamı gerçekleştiren kurum da Makine Kimya Endüstrisi Kurumu olarak belirlenmiştir. Mezun olan kimyager ve kimya mühendislerinin sayıca yaklaşık %1'nin kamuda istihdam edildiği saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Kamuda İstihdam, Kimyager İstihdamı, Kimya Mühendisi İstihdamı.

GİRİŞ

Türkiye İş Kurumu meslekler sözlüğüne göre; kimyager, kimya alanında maddelerin kimyasal karışımları, muhtemel değişiklikleri konusunda araştırma ve geliştirme işleri ile test, tecrübe, tahlil işlerini yaparak; bu konudaki çalışmalarını yöneten kişidir. Kimya mühendisi ise saf ve uygulamalı kimya alanlarında araştırmalar yapan, maddelerin kimyasal ve fiziksel değişimleri ve bu değişim özelliklerinin sanayi, tarım ve ecza kimyası alanlarında uygulanabilirliğini araştıran, genel kimya, element kimyası alanına giren araştırma ve üretim faaliyetlerini yürüten kişidir [1]. Türkiye İş Kurumu meslekler sözlüğünde geçen kimyager tanımı yetersiz olmakla birlikte Wikipedia'nın tanım daha uygundur: Kimyager (kimya bilimci), üniversitelerin fen fakültelerinin kimya lisans bölümlerinden mezun olan; organik kimya, anorganik kimya, analitik kimya, biyokimya, fizikokimya gibi kimya bilimi konularında ileri düzeyde eğitim alan kimya bilimcilerdir. Araştırma geliştirme, kalite kontrol, kalite güvence, üretim, teknik yönetim, sorumlu müdürlük başlıca çalışma sahalarıdır [2]. Bu tanımlardan yola çıkarak kimyagerlik ve kimya mühendisliği arasındaki temel fark; kimyagerler genelde bileşenlerin davranımları ile ilgilenir ve laboratuvarlarda az miktarda malzemeler ile çalışır, maddenin dizaynını ve sentez yöntemlerini geliştir, kimya mühendisi ise laboratuvar çalışmalarını yararlı, ekonomik ürünlere dönüştürmek için gerekli prosesleri ve fabrikaları tasarlar. Kısaca kimyagerler Ar-Ge ve Kalite-Kontrol; kimya mühendisleri ise Proses ve Üretim işlerini yürütürler. Her iki meslek grubu da kimya sanayini vazgeçilmez elemanlarıdır. Günümüzde kimyager ve kimya mühendisleri, genellikle özel sektörde istihdam edilmektedir. Her iki meslek grubunun da kamuda istihdam oranları çok düşüktür.

2010 yılı ÖSYM verilerine göre 79 üniversitede kimya bölümü bulunmaktadır. Bu 79 bölümün 52 tanesinin aynı zamanda 2. öğretimi de mevcuttur. 2010 yılı kontenjanlarına göre

1.öğretim 5229, 2. öğretim 3759 olmak üzere toplam 8988 kontenjan kimya bölümlerine ayrılmıştır. 2010 yılı için bu kontenjanların %25'in dolmadığını varsayarsak; 6,741 kişi kimya bölümüne kayıt yaptırmış demektir. 2010 yılında kimya bölümü kontenjanlarının %25 artırıldığını düşünerek bu sayıyı geçmiş yıllar için ortalama 5,000 olarak kabul edip, bunların da %25'inin mezun olamadığını varsayarsak; her yıl 3,800 kimyager mezun olmaktadır.10 yılda mezun olan kimyager sayısı en az 38,000 olmuştur. Kimyagerler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof.Dr.Çetin Güler, ülkemizde 40,000'den fazla kimyagerin bulunduğunu bildirmektedir [3]. Kamu sektörü, en fazla aldığı yılda 58 kimyager almıştır. Bu rakam 10 yılda en fazla 580 kimyager yapar. Bu durumda 10 yıl içinde mezun olmuş 37,420 kimyager özel sektörde iş bulmaya çalışmıştır.

2010 KPSS sınavına toplam 800,000 aday girmiştir. Bunların 17,284 tanesi kimya bölümü mezunudur (KPSS 3 puanına göre). Bu adayların 5,168'i eğitim bilimleri (KPSS 10 puan türü) sınavına da katılmıştır [4]. Rakamlar kamuya kimyager olarak atanmanın son derece zor olduğunu ve ülkemizde kimyager ihtiyacından fazla kimyager yetiştirildiğini açıkça ortaya koymaktadır. Kimyager sayısının bu kadar fazla olduğu şartlara bir de ülkenin genel işsizlik sorunu eklenince ve özel sektördeki şartlar değerlendirilince devlet memuru olmayı istemek kaçınılmazdır. Özel sektör bir kimyagerin kendisini ispat edebileceği, mesleğini geliştirebileceği; bilgi ve becerisi doğrultusunda çok da iyi kazanabileceği bir ortamdır. Ancak özel sektörde ayakta durabilmek oldukça güçtür. En önemli sorun iş bulmaktır. Bulunan işte başarı sağlayabilmek de çok önemlidir. Kamuda kimyager olma hem garanti hem de rahattır. Ancak kamuda kimyagerlikte de çeşitli sorunlar vardır: Giriş oldukça zor ve kadro sayısı çok azdır. Kamuda çalışan kimyagerlere uygulanan adaletsiz ek gösterge ve kamu kuruluşlarında meslek tanımının olmaması gibi sorunlar da eklenebilir. Bu güne kadar kamuya kimyager olarak atanabilmek için KPSS sınavından P3 puan türü istenmekteyken bazı kurumlara son atamalarda KPDS (kamu personeli dil sınavı) veya ÜDS (üniversitelerarası kurul dil sınavı) puanı da istenmiştir [5]. Bu da bundan sonraki atamalarda dil puanının da önemli olacağını göstermektedir.

YÖNTEM

Kamuya memur alımları 1999 yılından itibaren sınavla yapılmaktadır. İlk sınav 1999 yılında DMS (devlet memurluğu sınavı) adıyla yapılmıştır. 2001 yılında sınavın adı KMS(kurumlar için eleme sınavı) adını almış ve 2002 yılından itibaren bu günkü adıyla bildiğimiz KPSS (kamu personeli seçme sınavı) haline dönüştürülmüştür. Bu çalışmada ÖSYM web sitesindeki KPSS arşivi [6] taranarak; yıllara göre hangi kurumun kaç kimyager ve kimya mühendisi alımı yaptığı belirlenmiştir. ÖSYM arşivinde yapılan incelemede ilk verilerin 2003 yılından itibaren verildiği tespit edildi. Dolayısıyla çalışma 2003 ile 2010 arasındaki verileri kapsamaktadır. 2011 yılında yapılan atama verileri bu çalışmaya dahil edilmemiştir.

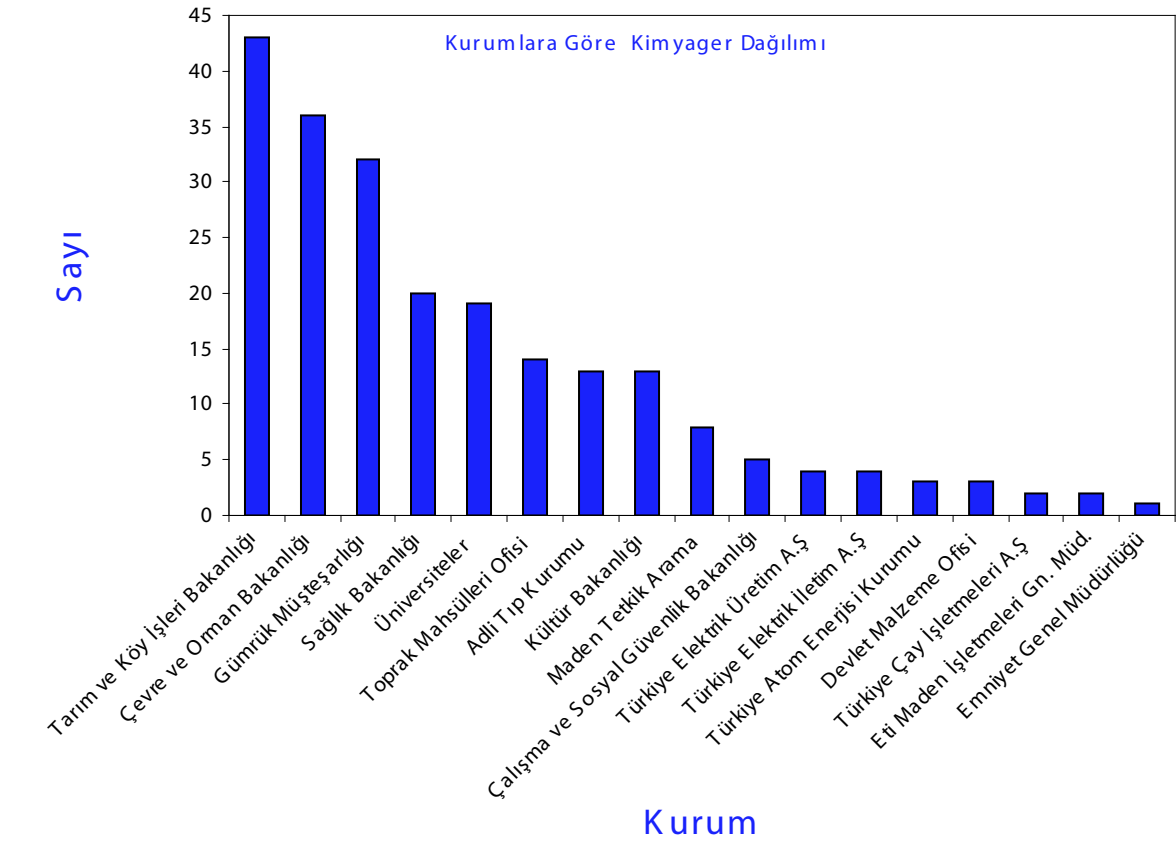
BULGULAR ve YORUM

2003-2010 yılları arasında tablo 1'de görüldüğü gibi en fazla

kimyager alımı yapan kamu kurumu Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, en az alım yapan kurum Emniyet Genel Müdürlüğü olmuştur. 2004 yılında kimyager alımı yapılmamıştır. İncelenen süre içerisinde KPSS ile toplam 222 kimyager kamuda istihdam olmuştur. Şekil 1’de mevcut verileri grafik halinde görmeniz mümkündür. Bu alınan kimyagerler 657 sayılı devlet memurluğu kanuna göre alınmıştır. 2011 yılından itibaren bazı kurumların 657 sayılı devlet memurları kanunun 4-B maddesine göre kimyager istihdam ettiklerini görmekteyiz [5].

Kurum	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	Toplam
Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	0	0	0	18	15	10	0	0	43
Çevre ve Orman Bakanlığı	8	4	4	0	20	0	0	0	36
Gümrük Müsteşarlığı	0	4	0	0	11	17	0	0	32
Sağlık Bakanlığı	5	15	0	0	0	0	0	0	20
Üniversiteler	3	5	2	5	2	1	0	1	19
Toprak Mahsülleri Ofisi	2	10	0	1	0	1	0	0	14
Adli Tıp Kurumu	0	0	6	7	0	0	0	0	13
Kültür Bakanlığı	0	0	3	4	2	4	0	0	13
Maden Tetkik Arama	0	0	3	0	0	5	0	0	8
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	0	0	0	0	5	0	0	0	5
Türkiye Elektrik Üretim A.Ş.	0	0	2	2	0	0	0	0	4
Türkiye Elektrik İletim A.Ş.	4	0	0	0	0	0	0	0	4
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Devlet Malzeme Ofisi	0	0	2	0	1	0	0	0	3
Türkiye Çay İşletmeleri A.Ş.	1	0	1	0	0	0	0	0	2
Eti Maden İşletmeleri Gn. Müd.	1	0	0	0	1	0	0	0	2
Emniyet Genel Müdürlüğü	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Toplam	27	38	23	37	58	38	0	1	222

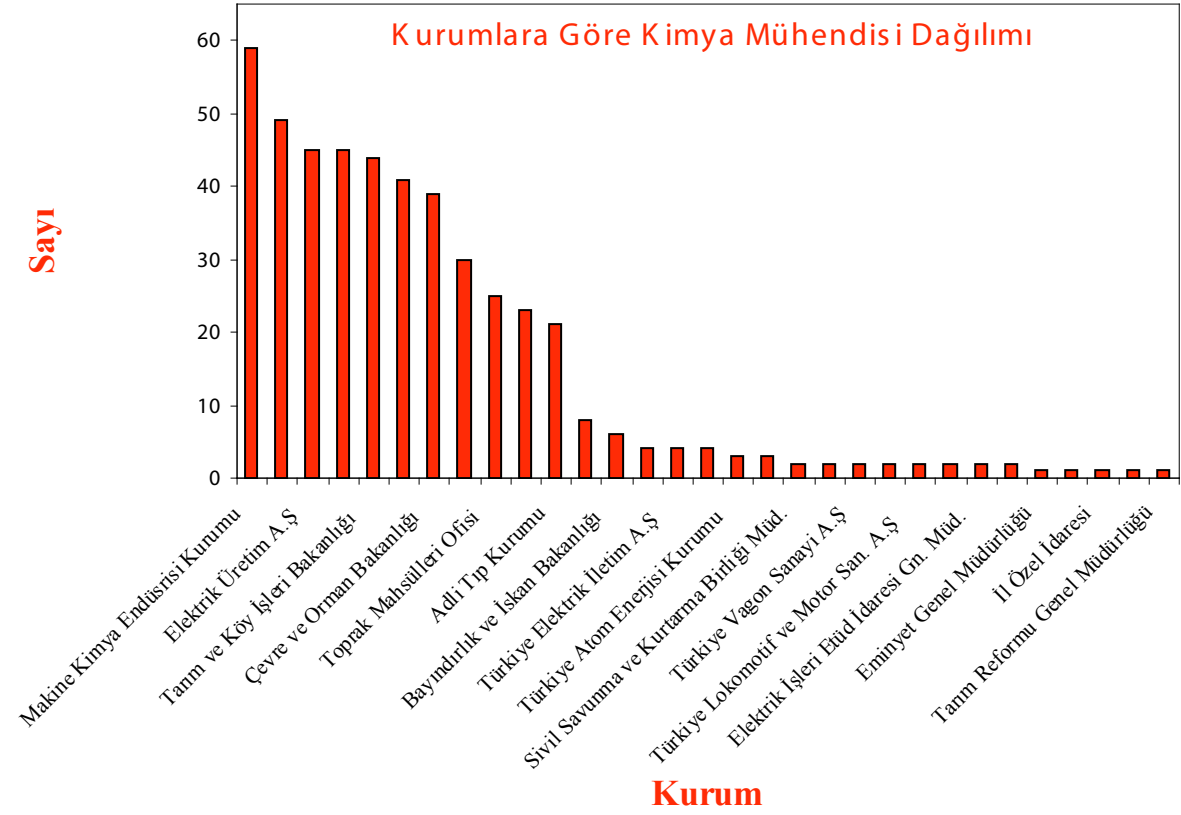
Tablo 1: Yıllara ve kurumlara göre kamuya alınan kimyager sayıları.

Şekil 1: Kurumlara ve yıllara göre kimyager dağılımı

Kamuda kimyagerlerin yoğun olarak çalıştıkları diğer kurumlar; Çevre ve Orman Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve Sağlık Bakanlığıdır. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı’nda kimyagerler genellikle İl Kontrol Laboratuvarlarında teknik personel olarak hizmet vermekte, gıda analizlerini gerçekleştirmektedirler. Çevre ve Orman Bakanlığı bünyesindeki kimyagerler İl Çevre Müdürlüğü bünyesindeki çevre yönetimi şube müdürlüğüne bağlı olarak çalışmakta, çevre kirliliği, atık kontrolü, çevre ile ilgili izinler, tehlikeli atıkları beyanı gibi konularla ilgilenmektedirler.

Gümrük ve Dış Ticaret Müsteşarlığı bünyesinde çalışan kimyagerler genellikle gümrük laboratuvarlarında çalışmaktadırlar. Bu laboratuvarlarda kimyagerler cihazların kurulması, çalışır hale getirilmesi, kalibre edilmiş cihazlarda amaca uygun ve uluslararası normlara göre analiz yapılması, analiz laboratuvarının akredite edilmesi, metotların cihazlar üzerinde testin yapılıp, hazır hale getirilerek; gerçek örneklerle uygulanması ve doğruluklarının tespit edilerek sonuçlarının yorumlanması işlemlerini gerçekleştirmektedirler. Sağlık Bakanlığı bünyesindeki kimyagerler başta halk sağlığı laboratuvarları ile hastane laboratuvarlarında çalışmaktadırlar. Halk Sağlığı Laboratuvarında çalışan kimyagerler; insani tüketim amaçlı sular yönetmeliğine göre içme-kullanma suları ve havuz sularının analizi ile bazı laboratuvarlarda da biyokimya analizleri ile ilgilenmektedirler. Hastanelerde çalışan kimyagerler genellikle biyokimya laboratuvarlarında görevlendirilmektedir. Sağlık Bakanlığı sağlık memuru, hemşire, laboratuvar, röntgen, anestezi v.b. teknisyeni olarak görev yapmakta iken kimya okuyarak kimyagerlik unvanı alan personelleri için unvan değişikliği sınavı açarak da kimyager alımı gerçekleştirmektedir. Bu çerçevede 2006 yılında unvan değişikliği sınavıyla 43; 2007 yılında 39; 2009 yılında 23 olmak üzere toplam 105 kimyager alımı gerçekleştirmiştir. Sağlık Bakanlığı 2003-2010 yılları arasında KPSS sınavı ile toplam 20 kimyager almıştır. Bu da Sağlık Bakanlığının kimyager alımının daha çok kendi personeli içinden unvan değişikliği sınavı ile aldığını göstermektedir.

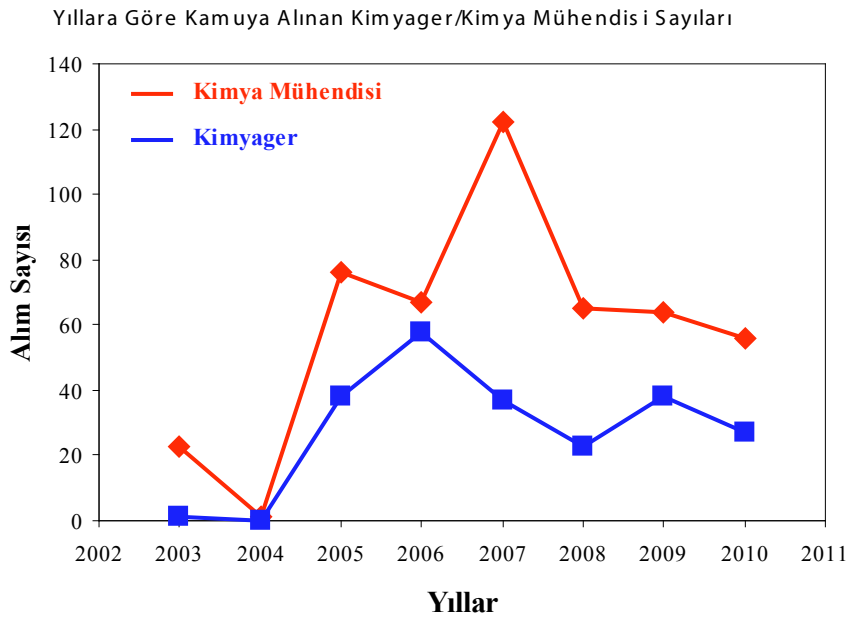
Şekil 2: Kurumlara ve yıllara göre kimya mühendisi dağılımı

2003-2010 yılları arasında tablo 2’de görüldüğü gibi en fazla kimya mühendisi alımı yapan kurum Makine Kimya Endüstrisi Kurumu, en az alım yapan kurum Tarım Reformu Genel Müdürlüğü olmuştur. İncelenen süre içerisinde KPSS ile toplam 474 kimya mühendisi istihdam olmuştur. Bu sayı kimyager sayısının iki katı kadardır. Bu da kamuda kimyagerden çok kimya mühendisi istihdam edildiğini göstermektedir. İncelemede kimya mühendisi istihdam eden kurum sayısının da kimyager istihdam eden kurum sayısından fazla olduğu görülmektedir. Kimya mühendisi istihdam eden kurumlar incelendiğinde bu kurumların bir çoğunun KİT (Kamu İktisadi Teşebbüsü) olduğu açıkça görülmektedir. En az kimya mühendisi alınan yıl 2004 yılı (1 kadro) olmuştur. İnceleme yapılan süre içerisinde kimya mühendislerinin en çok istihdam edildiği kurumlar; MKE, Eti Maden İşletmeleri, Elektrik Üretim AŞ., Türkiye Şeker fabrikaları, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Devlet Su İşleri, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu olmuştur. Şekil 2’de mevcut verileri grafik halinde görmeniz mümkündür.

Kurum	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	Toplam
Makine Kimya Endüstrisi Kurumu	2	13	20	14	4	0	0	6	59
Eti Maden İşletmeleri Gn.Müd.	2	12	4	4	5	5	0	17	49
Elektrik Üretim A.Ş.	3	4	9	18	1	9	1	0	45
Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	0	0	0	5	35	5	0	0	45
Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	0	0	0	38	6	0	0	0	44
Devlet Su İşleri	5	9	7	12	4	4	0	0	41
Çevre ve Orman Bakanlığı	29	0	10	0	0	0	0	0	39
Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	0	7	0	9	2	12	0	0	30
Toprak Mahsulleri Ofisi	1	7	2	4	0	11	0	0	25
Maden Tetkik Arama Gn.Müd.	0	3	0	0	0	20	0	0	23
Adli Tıp Kurumu	0	0	9	10	0	2	0	0	21

İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü	8	0	0	0	0	0	0	0	8
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	0	2	0	1	0	3	0	0	6
Üniversiteler	1	1	0	2	0	0	0	0	4
Türkiye Elektrik İletim A.Ş	1	3	0	0	0	0	0	0	4
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	0	0	0	0	4	0	0	0	4
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	2	0	0	0	0	1	0	0	3
Sümer Halı A.Ş. Gn. Müd.	0	0	0	2	1	0	0	0	3
Sivil Savunma ve Kurtarma Birliği Müd.	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Türkiye Çay İşletmeleri Gn. Müd.	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Türkiye Vagon Sanayi A.Ş	0	1	0	0	1	0	0	0	2
İç İşleri Bakanlığı	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Türkiye Lokomotif ve Motor San. A.Ş	0	0	0	2	0	0	0	0	2
Devlet Malzeme Ofisi	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Elektrik İşleri Etüt İdaresi Gn. Müd.	0	0	0	0	0	2	0	0	2
İSKİ	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Emniyet Genel Müdürlüğü	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Karayolları Genel Müdürlüğü	0	0	1	0	0	0	0	0	1
İl Özel İdaresi	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Devlet Demir Yolları	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Toplam	56	64	65	122	67	76	1	23	474

Tablo 2: Yıllara ve kurumlara göre kamuya alınan kimya mühendisi sayıları.

Şekil 3: Yıllara göre istihdam edilen kimyager ve kimya mühendisi sayılarının kıyaslanması.

Şekil 3'te yıllar bazında kamuda istihdam edilen kimyager ve kimya mühendisi sayıları görülmektedir. Genel itibariyle her iki meslek için de alım sayıları paralel bir değişim göstermektedir. Ancak 2006, 2007 yıllarında bu paralellik bozulduğunu ve zıt trendler halinde olduğu gözlemlenmektedir. Her iki meslek grubu için de 2006-2007 yıllarındaki alım yapan kurumlar incelendiğinde Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı dikkat çekmektedir. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, incelenen tarihte ilk kimya mühendisi alımını 2006'da (6 kadro) en çok alımı da 2007'de (38 kadro) yapmıştır. Aynı kurum ilk kimyager alımını 2005 yılında (10 kadro) gerçekleştirip, 2006 yılında (15 kadro) ve 2007 yılında (18 kadro) devam etmiştir. Şekil 3'de görülen 2007 yılındaki kimya mühendisi sayısının artışına en çok katkıda bulunan kurum 38 kadro ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ile 18 kadro ile Elektrik Üretim AŞ. olmuştur. Söz konusu yılda toplam 122 kimya mühendisi kamu kurumlarında istihdam edilmiştir. Aynı tepe noktası kimyager alımları için 2006 yılında (58 kadro) görülmektedir. Bu tepe noktasının oluşmasına katkıda bulunan kurumların başında 20 kadro ile Çevre ve Orman Bakanlığı gelmektedir. Çevre ve Orman Bakanlığını 15 kadro ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, 11 kadro ile de Gümrük ve Dış Ticaret Müsteşarlığı izlemektedir.

Her iki meslek grubunu da istihdam eden kurumlar incelendiğinde bu kurumlar ve sayılar tablo 3'te verilmiştir.

Sadece kimyager istihdam eden kurumlar; Gümrük ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, Sağlık Bakanlığı ve Kültür Bakanlığıdır. Kimya mühendisi istihdam edip, kimyager istihdamı yapmayan kurumlar ise; Makine Kimya Endüstrisi Kurumu, Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ., Devlet Su İşleri, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Sümer Halı AŞ., Sivil Savunma ve Kurtarma

Birliği, Türkiye Vagon Sanayi, İç İşleri Bakanlığı, Türkiye Lokomotif ve Motor San. AŞ., Elektrik Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, İSKİ, Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Demir Yolları ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğüdür. Kimya mühendisi istihdam edip kimyager istihdam etmeyen bu kurumların bir çoğu Kamu İktisadi Teşebbüsü olup, günümüzde bir çoğu özelleştirilmiştir.

Kurum	Kimyager	Kimya Mühendisi
Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	43	44
Çevre ve Orman Bakanlığı	36	39
Üniversiteler	19	4
Toprak Mahsulleri Ofisi	14	25
Adli Tıp Kurumu	13	21
Maden Tetkik Arama	8	23
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	5	4
Türkiye Elektrik Üretim A.Ş	4	45
Türkiye Elektrik İletim A.Ş	4	4
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	3	3
Devlet Malzeme Ofisi	3	2
Türkiye Çay İşletmeleri A.Ş	2	2
Eti Maden İşletmeleri Gn. Müd.	2	49
Emniyet Genel Müdürlüğü	1	1

Tablo 3: Hem kimyager hem kimya mühendisi istihdamı yapan kurumlar ve istihdam sayıları

SONUÇ ve ÖNERİLER

İncelenen 8 yıllık periyotta kamuda istihdam edilen gerek kimyager gerekse kimya mühendisi sayısının çok az olduğu görülmüştür. İncelenen süre zarfında mezun olan kimyager ve kimya mühendisi sayısının yaklaşık % 1'i kamuda istihdam edilmektedir. Bu durum kamuda istihdam olmanın zorluğunu ortaya çıkarmaktadır. Özel sektör cephesinde durumun ne olduğu ayrı bir araştırma konusudur ancak özel sektörün de ihtiyacından fazla kimyager ve kimya mühendisi yetiştirildiği açıktır. İhtiyaçtan fazla kimyager ve kimya mühendisinin yetiştirilmesi ucuz iş gücüne neden olmakta, mevcut işsizlik şartlarında da insanlar bu ücretlere çalışmaya zorlanmaktadır. Bu nedenle en başta yapılması gereken; gerek kamunun gerekse özel sektörün kimyager ve kimya mühendisi ihtiyacının belirlenerek; üniversitedeki kontenjanların bu yönde düzenlemesi olmalıdır.

Kamudaki kimyager istihdamının artırılması için kimyager istihdamı yapan kamu kurumları dikkatle incelenerek; az istihdam yapan kurumların personel alım birimleriyle görüşmeler yapıp gerçek ihtiyacın belirlenerek, daha fazla istihdam yapılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca kimya mühendisi istihdamı yaptığı halde kimyager istihdamı yapmayan ve şu an özelleştirilmemiş olan kurumların neden kimyager istihdam etmediği belirlenerek; kimyager istihdam edebilecek olan kurumların kimyager istihdamını sağlamaları yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Buradaki hedef kamudaki kimyager istihdamının ilk etapta mezun olan kimyager sayısının %10'undan fazla olmasını sağlamak olmalıdır (mevcut durumda %1'i kadardır.). Tüm bunların dışında Başbakanlık Devlet Personel Daire Başkanlığı yetkilileri ile görüşmeler yapılarak kimyagerlik mesleği tanıtılarak; kimyager istihdamının artırılması sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

[1] Türkiye İş Kurumu Meslekler Sözlüğü, Kimyager ve Kimya Mühendisi tanımları, <http://www.iskur.gov.tr/Meslek/meslek.aspx> , Erişim Tarihi: 21.01.2011

[2] Wikipedia Özgür Ansiklopedi, Kimyager tanımı, <http://tr.wikipedia.org/wiki/Kimyager> , Erişim Tarihi: 21.01.2011

[3] GÜLER, Ç., Onuncu Yılına Girenken Kimyagerler Derneği, Kimyagerler Derneği Bülteni, Sayı; 7, 2011

[4] 2010 KPSS sıralaması, <http://www.memurlar.net/kpss/siralama.aspx>, Erişim Tarihi: 21.01.2011.

[5] Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Sözleşmeli Pozisyonları İçin Tercih Kılavuzu, <http://www.osym.gov.tr/dosya/1-57083/h/kpss201104kilavuz.pdf>, Erişim Tarihi: 22.02.2011

[6] ÖSYM'nin KPSS sınav arşivi, <http://www.osym.gov.tr/belge/1-5508/kamu-personel-secme-sinavi-kpss.html>, Erişim Tarihi: 21.01.2011

İçme Suyu

Kimyager Neriman ÖZTÜRK
neromay@yahoo.com
İSKİ / İstanbul

Su, günlük beslenmemizin çok önemli bir parçasını oluşturur ve sadece insanlar için değil, tüm canlılar için hayati önem taşıyan bir maddedir. Su, canlıların hücre yapısını korur, vücuttaki kimyasal reaksiyonların gerçekleşebilmesi için bir çözelti ortamı oluşturur, vücudun ihtiyaç duyduğu besinleri ve oksijeni taşır, vücutta oluşan zehirli ve atık maddelerin uzaklaştırılmasını sağlar. Ayrıca sindirime ve eklemelerin işleyişine yardımcı olur. Cildi nemlendirerek yaşlanmayı geciktirir.

İçilebilir Suyun Özellikleri

Hastalık yapıcı mikroorganizmalar içermemelidir. Kokusuz, renksiz, berrak ve içimi hoş olmalıdır. Sularda fenoller, yağlar gibi suya kötü koku ve tat veren maddeler bulunmamalıdır. Yeterli derecede yumuşak olmalıdır. Ne aşındırıcı olmalı ne de taş yapmalıdır. Hidrojen sülfür, demir ve mangan gibi elementleri ihtiva etmemelidir. Suda sağlığa zararlı kimyasal maddeler bulunmamalıdır. Bazı kimyasal maddeler zehirli etki yapabilir; arsenik, kadmiyum, krom, kurşun, civa gibi. Bunun yanında baryum, nitrat, florür, radyoaktif maddeler, amonyum, klorür gibi maddeler sınır değerlerinin üzerinde sağlığa olumsuz etkileri olan maddelerdir. Bazı kimyasalların varlığı aynı zamanda, suya kirlî suların karışığının göstergesidir. Sular kullanma maksatlarına uygun olmalıdır.

İSKİ laboratuvarlarında; arıtma tesisi çıkış suyu ve bu suyun şebeke yoluyla musluklarımıza ulaşınca kadar geçirdiği her aşama sürekli kontrol edilmektedir.

İçilebilir suyun özelliklerini üç grup altında toplamak mümkündür:

1. Fiziksel özellikler: Renk, koku, sıcaklık vb.
2. Kimyasal özellikler: Sertlik derecesi, organik ve inorganik içerikler, pH ve zehirli bileşikler vb.
3. Biyolojik özellikler: Bakteriler, virüsler, parazitler vb.

Bazı sular, yüksek düzeylerde bulunması halinde sağlık için tehlikeli olabilecek pek çok kimyasal, fiziksel ve mikrobiyolojik kirlleticiler içermektedir. Kurşun, arsenik, benzen gibi maddeler kimyasal kirleticilerdendir. Mikrobiyolojik kirlenmeyi ise bakteriler, virüsler ve parazitler oluşturmaktadır. Cam kırıkları, metal ve kağıt parçaları, toz, toprak gibi atıklar fiziksel kirlenmeyi oluştururlar. Gündelik hayatta kullandığımız aerosoller, yapay tatlandırıcılar, kozmetik ürünleri, her türlü boya, böcek ilaçları, ilaçlar gibi maddeler tatlı su kaynaklarımıza karışan sayısız insan yapımı kimyasallardan bazılarıdır.

İçme suyunun arıtılması

Barajlardan gelen oksijeni azalmış suyun oksijen miktarını arttıran havalandırma ile sudaki uçucu maddelerin giderilmesi ve demirin yükseltgenmesi sağlanır. Havalandırma yapısı; kademeli olarak inşa edilmiştir. Havalandırmadan geçen ham su kaba

ızgaradan geçirilerek ön ozonlamaya gönderilir.

Ozon; içme suyu arıtımında oksidasyon ve dezenfeksiyon amacıyla uygulanmaktadır. Oksidasyon ile kirleticiler, fiziksel veya kimyasal yöntemlerle uzaklaştırılabilecek forma dönüştürülmekte, dezenfeksiyon ile de mikroorganizmaların öldürülerek arıtma tesisindeki biyolojik hayatın kontrol altına alınması sağlanmaktadır. Ön klorlama yerine ozon uygulanmasıyla klor kullanımında ortaya çıkan klorlanmış yan ürünlerin daha düşük miktarda oluşması sağlanır. Daha sonra sıra, suda bulunan yabancı maddeleri uzaklaştırmaya gelir. Bunun için yavaş ve hızlı karıştırma havuzlarında suya kimyasal madde katılır. Bu kimyasallar ($Al_2(SO_4)_3$, $FeCl_3$, polielektrolit) suya bulanıklık veren ve serbestçe çökelemeyen askıda kalmış katı maddelerin, kolloidlerin birbirine yapışarak yumaklar oluşturmalarını sağlarlar. Bu sayede çöktürme havuzlarına giren sularda bulanıklığa sebep veren bu maddeler çökerek ayrılırlar. Durulanmış olarak çöktürme havuzlarından çıkan sular son olarak kum filtrelerine yönelirler. Durultucu havuzlarında tutulamayan ve çökme ile sudan uzaklaştırılamayan küçük çaplı organik ve inorganik kirleticiler kum filtrelerinde tutularak sudan uzaklaştırılır. Bundan sonra su, kirletici maddelerden arındırılmış olarak filtre haznesinde toplanır ve klor temas tankına verilir. Sudaki mikroorganizmaların yok edilmesi amacıyla ilave edilen klorun suya karışımı klor temas tankında sağlanır. Bu işlem için basınç altında likit halde bulunan tanklardan alınan klor, evaporatörlerde gaz haline döndürülerek klorinatörler vasıtasıyla suya enjekte edilmektedir. Arıtılan suyun arıtmanın farklı noktalarından klorlanması mümkündür. Ham suyun karakteristiğine bağlı olarak 0,5 ppm ile 5 ppm arası değişen oranlarda klorlama yapılabilir.

İSKİ içme suyu arıtma tesislerinde otomasyon sistemi ile tesislere ait ham su debisi, temiz su debisi, bulanıklık, pH, serbest klor gibi parametreler ile depo seviyeleri anlık olarak izlenmekte ve bilgisayarlara kaydedilmektedir. Merkezi kumanda ve kontrol sistemiyle tesislerin koordineli çalışması sağlanmakta ve gerektiğinde acil müdahaleler yapılmaktadır.

Sağlık bakanlığından: İnsani tüketim amaçlı sular hakkındaki yönetmeliğe göre içme ve kullanma sularında gösterge parametreler; alüminyum (200 $\mu g/L$), amonyum (0,5 mg/L), klorür (250 mg/L), C. Perfringens (sporlular dahil, 0 sayı/100 mL), renk (tüketicilerce kabul edilebilir ve herhangi bir anormal değişim yok), iletkenlik (20 °C’de 2500 $\mu s/cm$), pH ($\geq 6,5$ ve $\leq 9,5$), demir (200 $\mu g/L$), mangan (50 $\mu g/L$), koku (tüketicilerce kabul edilebilir ve herhangi bir anormal değişim yok), oksitlenebilirlik (5 mg/L O_2), sülfat (250 mg/L), sodyum (200 mg/L), tat (tüketicilerce kabul edilebilir ve herhangi bir anormal değişim yok), 22 °C ‘de koloni sayımı (anormal değişim yok), koliform bakteri (0 sayı/100 mL), toplam organik karbon “TOC” (anormal değişim yok), bulanıklık (tüketicilerce kabul edilebilir ve herhangi bir anormal değişim yok).

Hayatın kaynağı olan su ne yazık ki, su kaynaklarının kirlenmesi ve arıtılmadan kullanılması yüzünden halk sağlığını tehdit edebiliyor. Yaşam için gerekli olan su, temiz ve sağlıklı olduğu durumda yararlı olabilir. Sudan kaynaklanan hastalıkların kontrol altında tutulması, kaynaktan başlayarak musluklarımıza ulaşınca kadar pek çok aşamada gerekli tedbirlerin alınması ile mümkün olabilir.

Prof. Dr. Mustafa DEMİR
mdemir@adu.edu.tr
Adnan Menderes Ün.v.
Fen Edebiyat Fak. Kimya Böl. /AYDIN

Bilim Kongrelerinin Bir Belleği Var mı? (Bilimsel Kongreler Nasıl Olmalı?)

25 Ulusal Kimya Kongresi 27 Haziran 2 Temmuz 2011 tarihleri arasında Erzurum’da yapıldı. Bazı aksaklıklarına rağmen oldukça başarılı bir kongre idi. Bu konudaki görüşlerimi kapanış oturumu sırasında dile getirdim. Orada söylediklerimi burada da söylemek bundan sonraki kongreler için önerilerde bulunmak istiyorum.

Öncelikle şunu belirtmeliyim ki, 25 Ulusal Kimya Kongresi organizasyonunu eleştirmek asla aklımdan geçmez. Bu işi yapmanın ne kadar zor olduğunu, zahmetli olduğunu bir o kadar da riskli olduğunu yaşayan, bilen birisiyim. Yaklaşık 1 yıllık bir emeğin sonunda bir araya gelinir, herkes canla başla çalışarak herkes mutlu olsun istenir. Ancak öyle durumlar, önceden öngörülmeden öyle sorunlar yaşanır ki sonunda herkesi mutlu etmek mümkün olmayabilir. Bu her zaman olacaktır ve doğaldır. Benim eleştirim bunlara değildir. Kongre organizasyonu bana göre son derece başarılıydı, uzun yıllar hatırlayacağım 5 gün geçirdim. Eminim ki pek çok kişi benimle aynı duyguları paylaşacaktır. Benim eleştirilerim, kongrenin o anki organizasyonu ile ilgili değildir. Benim eleştirdiğim konular bu kongrenin bir hafızasının olmamasının, bir geleneğinin olmamasıdır. Bunun sorumlusu da elbette kongrenin son düzenleyicileri değildir.

Ulusal Kimya Kongresi 25 yıllık bir geçmişe olmasına rağmen kurumsallaşabilmiş midir? Veya genelleyecek olursak, her yıl düzenlenmekte olan çeşitli ulusal veya uluslar arası kongreler kurumsallaşmışlar mıdır? Bu soruya olumlu bir yanıt vermek pek mümkün görünmemektedir. Kongreyi düzenleyen Bölüme, Üniversitenin birikimine veya Üniversitenin coğrafi konumuna göre kongrenin işleyişi farklılıklar gösterebilmektedir. Kimi zaman beklentilerin çok üzerinde mükemmelliğe yakın bir düzeyde gerçekleşirken kimi zaman da asgari beklentiler bile karşılanamamaktadır. Beklentiler, bir önceki kongreye veya bir başka kongreye göre yüksek veya düşük olabilmektedir. Oysa doğal olan beklentilerin “değişken” olması değil “belli” olmasıdır.

25 yıllık bir geçmişe bulunan Ulusal Kimya Kongresinin bir hafızası, bir geleneği, oturmuş kuralları, bir arşivi var mıdır? Buna olumlu bir yanıt vermek mümkün görünmemektedir. Bu güne kadar böyle bir arşivin, kuralların oluşmaması olması, bundan böyle de olamayacağı anlamına mı gelmelidir? Belli kuralların, geleneklerin yerleşmiş olması ne gibi fayda sağlayacaktır. Bana göre bu konular tartışılabilir ve yapılabilir. Bu konudaki görüşlerimi ve önerilerimi birkaç madde altında toplamak istiyorum.

1. Bu kongre “Ulusal Kimya Kongresi” dir. Ancak ilk kez, “Uluslar arası Katılımlı Ulusal Kimya Kongresi” olarak gerçekleşmiştir. “Ulusal” deyince, uluslar arası davetli konuşmacı olmayacak anlamı kesinlikle çıkmamalıdır. Alanında isim yapmış, başka ülkelerin bilim insanları da elbette ulusal bir kongrede tebliğ sunacaktır, sunmalıdır. Hatta, davetli konuşmacıların tamamının uluslar arası nitelikli

bilim insanlarından seçilmiş olması da, ulusal bir kongrenin “ulusal” niteliğini bozmaz. Bu konuşmacıların sunumlarının İngilizce veya başka bir dilde yapılması da gayet doğaldır. Ancak, davetli konuşmacıların sunumlarının dışındaki sözlü sunumların veya poster sunumların ulusal dilde Türkçe yapılması gerekir. Davetli konuşmacıların dışındaki sunumların da başka dillerde olması, yabancı bilim insanlarının da bildiriler sunması isteniyorsa o zaman kongre ulusal değil, uluslar arası nitelikte olmalıdır ve kongre dili de İngilizce veya bir başka dilde olmalıdır. Nitekim, Kimyanın alt bilim dallarında bu tür Uluslar arası kongreler vardır. Eğer ihtiyaç duyuluyorsa “Ulusal Kimya Kongresi”ne paralel olarak “Uluslar arası Kimya Kongresi” de düzenlenebilir. Ancak ulusal bir kongrede normal sunumların yarısının İngilizce diğer yarısının Türkçe olması doğal değildir.

2. Davetli katılımcıların sunumları, tüm katılımcıların izleyebilecekleri saatlere alınmalıdır. Bir davetli konuşmacının böyle bir kongrede sınırlı sayıda dinleyiciye hitap etmek durumunda kalması hoş bir durum değildir. Katılımcıların kimi izleyecekleri konusunda bir ikileme kalmaları doğru değildir.

3. Ulusal Kimya Kongresinin kalıcı bir “logo”su, kalıcı bir “web sitesi”, bir hafızası olmalıdır. Her bir kongre büyük emeklerle organize edilmektedir. Bu kongrelerde çok güzel tebliğler sunulmaktadır. Geriye doğru baktığımızda, önceki kongrelerde nelerin yapıldığını, hangi tebliğlerin sunulduğunu kaç kişi söyleyebilecek durumdadır. Oysa günümüzün bilgi teknolojisiyle bunların hepsinin bir araya getirilmesi, her zaman her yerden ulaşılır hale getirilmesi mümkündür. Böyle bir çalışmanın yapılması, Türkiye’de kimya biliminin gelişmesine büyük katkı verecektir. Nereden nereye geldiğimizizin bir aynası olacaktır. İlk kongreden bu yana yayımlanan kongre kitaplarına ulaşmak mümkündür. Kütüphanelerden veya bilim insanlarının kişisel kütüphanelerinden bu kitaplara ulaşılabilir. Bu kitaplar dijital ortama taşınarak arşiv oluşturulabilir. Bundan sonraki kongrelerin arşivleri de bu sitede yayımlanarak kalıcı bir kütüphane, müze oluşturulabilir. Böyle bir organizasyonun sorumluluğunu Kimyagerler Derneği’nin alabileceğini düşünüyorum. Bu web sitesi, Kimyagerler Derneği’nin web sayfası içinde olmamalı, “Ulusal Kimya Kongresi” adıyla ayrı bir site olmalı, ayrı bir kimliğe sahip olmalıdır.

4. Kongrelerde poster sunumları, bilimsel çalışmaların duyurulabilmesi için iyi bir araçtır. Poster sunumlarının hazırlanmasında belli kurallar getirilmeli ve bu kurallar her kongre için geçerli olmalıdır. Poster ödülleri de bu konuda iyi bir teşviiktir. Ancak, hangi kriterlere göre seçim yapılacaktır, ne gibi ödüller verilecektir, önceden bilinirse katılımcıların daha özenli posterler hazırlayacağı muhakkaktır. Ayrıca ödül sayısı da artırılmalıdır. Posterlerde şekil kadar içeriğe de bakılmalıdır. Ödüller maddi olmaktan çok onursal değeri olan belli belgelerin verilmesi veya kongre sırasındaki bazı hizmetlerden yararlandırma veya bir sonraki kongrede kullanılabilecek bazı hakların kazanılması şeklinde olmalıdır.

Poster sunumlarıyla ilgili bir başka konu da şudur: Poster sunumlarıyla ilgili olarak genellikle 1-2 saatlik bir süre ayrılmaktadır. Yüzlerle ifade edilebilen sayıdaki posterin bu

kısa sürede incelenmesi, buradaki bilgilerin paylaşılması, tartışılması mümkün olmamaktadır. Eğer posterler sabahın erken saatlerinden itibaren gün boyunca asılı kalırsa ve poster sunum alanları sözlü sunum mekânlarından çok uzak olmazsa, katılımcılar gün boyunca çay aralarında, öğle aralarında veya uygun oldukları başka saatlerde, bu posterleri başında poster sahipleri olmadan da inceleyebilirler. Programda ilan edilen saatte ise poster sunumu yapanlar mutlaka posterlerinin başında olmalıdır ve izleyiciler, önceden tespit ettikleri ve sormak istedikleri soruları bu saatte rahatça sorabilmelidir.

5. Analitik, organik, inorganik gibi kimyanın çeşitli alanlarında ulusal ve hatta uluslar arası kongreler zaten vardır. Bu alanlara özgü temel sorunlar buralarda tartışılmaktadır. Ulusal Kimya Kongrelerinde her anabilim dalını ilgilendiren daha genel konular daha ayrıntılı olarak tartışılmalı, özellikle davetli konuşmacı seçiminde bu durum gözettimelidir.

6. Her kongrenin belli bir “tema” sı “konu” su olmalıdır. Örneğin “Eğitim dili” “Kimya terimleri”, “Kimya eğitimi nasıl olmalı?”, “Kimyada araştırmalar hangi alanlarda yoğunlaşmalı?”, “Kimya araştırmalarında cihaz kullanım politikası ne olmalı?”, “Bazı temel cihazlar ortak kullanılabilir mi?”, “Cihazların ortak kullanımı için nasıl bir politika izlenmeli?” “Kimya araştırmalarında son gelişmeler neler?”, “Kimya lisans eğitiminde hangi konular, hangi düzeyde öğretilmeli?”, “Lisans üstü çalışmaların yönü ve niteliği ne olmalı?”, “AR-GE imkanları ve sorunları”, “AR-GE politikaları ve eğilimler” gibi her kongrenin belli bir veya birkaç teması olmalıdır. Davetli konuşmalar ağırlıklı olarak bu konularla ilgili olmalı ve bu konular kongre süresince geniş katılımlarla ve detaylı olarak tartışılabilir. Kongre kapanış oturumunda konu ile ilgili belli kararlara varılabilir ve kongre bildirisi olarak yayımlanabilir.

7. Her kongrede mutlaka bir “Bildiriler” kitabı yayımlanmalıdır. Sözlü veya poster sunumu olan araştırmacıların, kongre organizasyonunun belirleyeceği belli bir tarihe kadar tam metinleri gönderilen çalışmaları, en az 3 bilim kurulu üyesine gönderilmeli ve “yayımlanabilir” onayı alınanlar mutlaka “Bildiriler” kitabında yayımlanmalıdır. “Bildiriler” kitabı digital olarak da verilmelidir. Bildiriler mutlaka İngilizce özet içermeli ve daha sonra tarama yapan değişik kuruluşlara gönderilerek indekslere girmesi sağlanmalıdır. Ayrıca Türkiye’deki bütün Üniversite kütüphanelerine ve ilgili bilim kuruluşu kütüphanelerine gönderilmelidir.

8. Kongrede sunulan sözlü veya poster sunumların özetleri ayrı bir kitap halinde digital sürümü ile birlikte verilmelidir.

9. Kongre sırasında sözlü ve poster sunumlar birbirinden uzak olmayan, çok kolay ulaşılabilir mesafelerdeki salonlarda gerçekleşmelidir. Katılımcılar bir salondaki ilgi duydukları bir sunumu izledikten sonra başka bir salondaki başka bir sunumu da izleyebilmelidir. Salonlar kesinlikle kolay ulaşılacak mesafelerde olmamalıdır.

10. Kongre sırasında sosyal programlar ile sunumların saatleri çakışmamalıdır. Katılımcılar “Sunum mu, Sosyal program mı?” ikileminde kalmamalıdır. Sosyal programlar günün belli bir saatlerinde veya belli günlerde uygulanmalıdır.

11. Kongrelerin bir “süreklilik komitesi” olmalıdır. Bu komitede son 5 kongreyi düzenleyen kişiler ile bir sonraki kongreyi düzenleyecek olan kişi de yer almalıdır. Bu komite sonraki kongrenin nerede düzenleneceği, kongre tarihinin diğer kongrelerle çakışmaması için nelerin yapılabilirliği, kongrenin

kongre kurallarına göre yürütülmesi için alınabilecek tedbirler gibi konularda kararlar alabilmelidir.

12. Her kongreden sonra mutlaka değerlendirme çalışması yapılmalı ve Web sitesinde yayımlanmalıdır. Burada kongreye kaç kişinin başvurduğu, kaç kişi başvurusunun uygun bulunduğu, kaç kişinin kongreye katılabildiği, kaç kişinin kongre programında yer aldığı halde gelemediği, her oturuma kaç kişinin katıldığı, sosyal programlara ilginin nasıl olduğu, katılımcıların ne gibi sorunlar yaşadığı, kongrenin bütçesinin ne olduğu, ne gibi sorunlar yaşandığı, sponsor desteğinin nasıl olduğu gibi konular yer almalıdır. Bu bilgiler, bir sonraki kongre düzenleyicisine yol gösterecek, rehber olacaktır.

13. Kongreler sırasında değişik üniversitelerde görev yapan bilim insanları bir araya gelmekte ve bir şeyleri paylaşmaktadır. Ancak, bu çalışmaların hangi koşullarda yapıldığı, üniversitelerin veya bölümlerin insan ve malzeme olarak donanımlarının ne olduğu konusunda çoğu kişi pek fikir sahibi değildir. Bugün Kimya Bölümü sayısı 70’i geçmiştir. Buralarda görev yapan bilim insanlarının pek çoğu zor koşullarda bilim üretmeye çalışmaktadır. Türkiye’de bilime, AR-GE’ye ayrılan pay çok az, üniversitelerin araştırma altyapıları da sınırlıdır. Bu tür toplantılarda birbirimizi daha iyi tanıyarak birlikte çalışma, ortak projeler yürütme kapılarını da aralayabilmemiz gerekir. Buralarda çalışan bilim insanları hangi altyapıyla ve hangi konularda çalışmaktadırlar? Özellikle donanım altyapısını birlikte kullanmak mümkün müdür? Gibi sorulara yanıtlar arayabilmeliyiz. Bu nedenle sunum yapan kişi, kendi birimini tanıtmalı, ne gibi donanım altyapılarının olduğu, ne gibi çalışmaların yapıldığı veya yapılmakta olduğu, akademik personel durumu, birlikte çalışma olanaklarının veya koşullarının ne olduğu gibi konularda 5-6 dakikalık bir bilgilendirme yapması faydalı olacaktır.

14. Her kongrenin bir geleneği, kendine göre temel kuralları olmalıdır. Bu kurallar düzenleyici grubun istek ve arzusuna göre değişmemelidir. Örneğin şu şekilde yerleşmiş bir geleneğin, kuralların olması güzel olmaz mıydı:

- Ulusal Kimya Kongresi 4 gün sürer.
- Davetli konuşmacıların konuşukları saatte başka sözlü veya poster sunum yoktur.
- Her akşam toplu katılımlı, müzikli yemekler vardır.
- Her gün saat 15’den sonra sosyal programlara ayrılmıştır.
- Kongrenin 5. günü uzun mesafeli gezilere ayrılmıştır. İsteyenler ekstra ücret ödeyerek bu gezilere katılırlar.
- Sosyal programlar dolu dolu geçer.
- Kongrede mutlaka bir “Bildiriler” kitabı ve bir “özetler” kitabı basılı ve digital olarak verilir.
- Oturumlar aynı bina içinde farklı salonlarda yapılır. İsteyen istediği anda istediği salondaki oturumu izleyebilir.
- Oturumlar, önceden ilan edilen saatlerde başlar ve biter.
- Bu kongreye 10 yıl önce sunduğunuz bir bildirinin metnini web sitesinden bulabilirsiniz. –
- Kongrenin “poster” ve “sözlü” sunum kurallarıyla “Bildiriler” ve “özetler” kitapları yazım kuralları önceden bellidir.”

Son olarak söylebilecek olan şudur. Yukarıda sıralanan kuralları hayata geçirmek zor değildir. Bunlar işi zora koşmaz daha kolaylaştırır. Bu ve benzer kurallar sadece “Ulusal Kimya Kongresi” için geçerli olmamalıdır. Bütün kongrelerin benzer kuralları, anayasaları, hafızası olmalıdır.

sektörden

Diplomadan Önemli Olan Bilgi

Kimyager Ahmet AKTAŞ
ahmetaktas1978@hotmail.com
Kimder Marmara Sub. Yön. Kur. Üyesi
İSTANBUL

Değerli Meslektaşlar,

Kimya bölümlerinden mezun olduktan sonra meslektaşlarımızın %90 ı özel sektörde iş aramakta veya iş kurmaktadır. Kimya sektöründe ‘işler nasıl yürür’, ‘neler önemlidir’, ‘başarıyı getiren etkenler nelerdir’ konularında irdelenecek birçok başlık vardır şüphesiz. Burada, önemli gördüğüm birkaç noktaya değinmek istiyorum.

Mesleğe ilk başladığımda yaşadığım bir anımı hiç unutamam. 2002 yılının temmuz ayında İstanbul’da deterjan ve kozmetik üretimi yapan bir firmada işe başladım. İşyerinde beni fabrikanın “üretim müdürü” imalat müdüründen farklı bir pozisyonu olan 40 yaşlarında kimyager mi, kimya mühendisi mi olduğunu tam hatırlayamadığım bir kimyacı ile tanıştırdılar. Zaman içerisinde bu arkadaşın ya üniversitenin kapısından hiç girmediğini, girdiyse de arka kapıdan mezun olan kişilerden biri olduğunu anladım ve bu gerçek ortaya çıkınca da kendisi firmadan ayrıldı. İlginç olan gittiği yeni firmada da tekrar kimyacı olarak üretimin başına geçtiğini öğrenmem oldu. Hakını teslim etmeliyim, beraber çalıştığımız süre içinde kendisine çok iyi imkânlar sağlandığını gördüğüm bu arkadaş kimyacı değildi ama işi iyi biliyordu.

Şimdi diyeceksiniz ki, “Çalıştığınız firma adamdan diploma sormadı mı?” Şu an, 2011 yılında bile çoğu firma aldıkları personelin diplomasını sormuyorlar. Artık sorumlu müdürlük sözleşmelerinde noterler bile diplomamızı sormuyorlar. Merdiven altı veya küçük firmaları kastettiğimi düşünmeyin. Sektörde diploma ile vereceklerini düşünüyorsanız hiç durmayın, diploma almak için uğraşmanıza gerek yok. Direkt gidip ben kimyagerim diye işe başvurabilirsiniz. Göreceksiniz isim yapmış firmaların birçoğu bile diplomanızla ilgilenmeyecektir.

Çünkü sektörün ilgilendiği şey **bilgidir**. Sektör, işi yapabilecek yetenekte olup olmadığınızla ilgilenir. Yukarıda bahsettiğim şahısa benzer, konusuna hâkim ve yetenekli nice insan piyasada iyi şartlarda çalışabilecekleri işler bulabilmektedirler. Bilgiden kastım çok yönlü bilgidir:

Kimya Bilgisi: Kimya bölümünden iyi bir kimya eğitimi alındığını düşünüyorum. Öğrencilik döneminde özellikle laboratuvar çalışmalarına önem verilmeli, mezun olduğunuzda madde bilgisine ve kimya tekniklerine yeterli düzeyde hâkim olunmalıdır.

Sektör Bilgisi: Çalıştığınız, çalışmak istediğiniz ya da çalışmaya yeni başladıysanız kimya sektörüyle ilgili fuar, kongre, seminer, yayın ve benzeri etkinliklerden haberdar olmalı, imkânlar dâhilinde bu tür etkinliklere katılmaya çalışmalısınız. Gidemediğiniz etkinliklerin özet kitapları/ sonuç raporlarını temin etmelisiniz. Katılanların kim olduğunu izlemelisiniz.

Sektörünüzde öne çıkan firmaları, en çok talep gören konu/ ürünleri, sektörün ithalat-ihracat durumlarını, trendleri, yeni konu/ürünleri, fırsatları, dar boğazları, mevsimsel veya dönemsel gelişmeleri neler olduğunu takip etmeniz gerekir.

Sektörel Çevre Bilgisi: Mesleğiniz ve sektörünüz ile ilgili kuruluş, dernek, organizasyonlara üyelik başta olmak üzere etkinlikleri yakından takip etmeniz ve etkinlikler içinde yer almanız önemlidir. Dernekler ve fuar, kongre, seminer vs. gibi etkinlikler sektördeki firma sahipleri ve çalışanları ile tanışmak için önemli fırsat ortamlarıdır. Önemli bulduğunuz insanlarla profesyonel bir şekilde tanışmaya çalışın.

Alt Yapı Bilgisi: Kendinizi bir yarışın içinde ve sürekli yenilenmesi gereken bir sürecin içinde düşünün. Herkesin sizinle aynı şartlarda olduğunu ve topluluk içinde ayrıcalıklı bir konuma geçebilmek için mutlaka farklılıklar yaratmak zorunda olduğunuzu unutmayın. Bunun için aldığınız üniversite diplomanıza ek olarak sizi geliştirecek, daha nitelikli bir eleman olmanızı sağlayacak ek eğitim sertifikalarına, bilgi ve deneyime ihtiyacınız olacaktır.

İyi bir İngilizce, sertifikasyon programları, yüksek lisans yapmak gibi girişimler hem bilginizi arttırırken hem de profesyonelliğinizi geliştirecektir. Özel sektör firmalarının ek sertifikalara sahip personeli daha kolay işe aldığı bilinen bir gerçektir. Çünkü sertifika programlarına katılmış personel daha verimli çalışmaktadır.

Hak ve Yetkiler Bilgisi: Bir kimyager olarak hangi alanlarda çalışabilme yetkisi olduğunu ve bu yetkiyi hangi kanun ve yönetmelikten aldığını iyice araştırıp okuyup öğrenmelidir. Aksi takdirde aldığı eğitimden daha düşük düzeyde eğitim almış kişilerin arasında çalışmaya mecbur kalabilir. Bunun tam tersi olarak hiç hak etmeyen kişiler de o kimyagerin hak ettiği yerde çalışacaktır. Bu nedenle bir kimyager, Demeğimizin web sitesinde ayrıntılı olarak yayınlanan kanun ve yönetmeliklerle kendisinin sahip olduğu yetki ve sorumlulukları çok iyi bilmeli, değişiklikleri de yakından takip etmelidir.

Akademik Bir Yayın Grubunun Başarı Öyküsü: www.acgpubs.org Doç. Dr. Ahmet Ceyhan GÖREN

Kimyager İkrâm CENGİZ
ikram.cengiz@istanbul.rshm.gov.tr
İstanbul Hıfzıssihha Enstitüsü
Müdürlüğü

Lisans eğitimini Atatürk Üniversitesi, Kimya Eğitimi anabilim dalında 1995 yılında tamamlayan Ahmet Ceyhan Gören, mezuniyetini takiben 1995-1999 yıllarında Balıkesir Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalıştı. 1999'dan itibaren TÜBİTAK, Marmara Araştırma Merkezi (MAM), Malzeme ve Kimya Teknolojileri Araştırma Enstitüsü'nde araştırmacı olarak çalışmaya başlayan Gören, Prof. Dr. Gülaçtı Topçu yönetimindeki "Bazı *Sideritis* Türlerinin (*Sideritis argyrea*, *Sideritis dichotoma*, *Sideritis trojana*) Diterpenik Bileşiklerinin İzolasyonu ve Yapılarının Aydınlatılması" başlıklı doktora tezini 2002 yılında tamamladı. 2003 yılından beri TÜBİTAK, UME, Kimyasal Metroloji Laboratuvarları'nda çalışmaktadır. Doğal Ürünler Kimyası, Sentetik Organik Kimya ve Klinik Analitik Kimya alanlarında uluslararası bilimsel dergilerde yayınlanmış 52 makalesi olan Doç. Dr. Ahmet Ceyhan Gören, 2007 yılında Records of Natural Products, Organic Communications ve Journal of Chemical Metrology adlı açık erişimli üç bilimsel derginin yer aldığı ACG Publications adlı bir yayınevi kurdu ve bu dergilerin ortak editörlüğünü yapmaktadır. Yılın Türklere inat, çığgın Türklerin prototip bir örneği olan Doç. Dr. Ahmet Ceyhan Gören'le KİMDER olarak akademik yayıncılık üzerine yaptığımız söyleşi yayımlıyoruz:

Soru: Sayın Gören, Uluslar arası bilimsel dergi yayınlama fikri sizde nasıl doğdu?

Cevap: Evet, bu soru bugüne kadar bana en çok sorulan soru. Bu, aslında istemekle alâkalı bir durum. Biliç altıma yıllarca şırınga edilmiş bir fikrin tezahürü belki. Benim hayatımda en çok sevdiğim şey -belki de yaptıklarımın temel etkeni- her zaman büyük hocalarla birlikte olmak veya olmaya özen göstermek. Onların bulunduğu ortamlarda bulunmak, onların gerek bilimsel, gerekse sosyal içerikli sohbetlerini dinlemektir. Yıllarca, "neden bizim de nitelikli bir bilimsel dergimiz olmasın?" Diye birbirine soran hocaların tartışmalarını dinledim. Ve bir gün karar verdim. Hocalarımın dileklerini neden gerçeğe dönüştürmeyeyim. Ve 2007 yılının Nisan ayında teşebbüse geçtim.

Soru: Dergileri kolayca kurabildiniz mi?

Cevap: Tabii ki, hayır! Bu sadece bir düşünce idi. Bu tarih, yıllardır düşündüğümüz hedefin artık gerçekleşmeye başlaması gerekir diye karar verdiğim andır. Hiçbir şey söylendiği kadar kolay olmuyor. Öncelikle ne yapacağımıza, hangi yayınevinde basacağımıza, hangi alanlara odaklanacağımıza karar vermek gerekiyordu. Bunun için ACG Publications adında bir yayınevi kurdum. Bu yayınevi kâr amacı gütmeyen, makale sahiplerinden ücret istemeyen, açık erişimli, tamamen internet yayıncılığı yapan bir kuruluş oldu. Bunun yasal prosedürleri vardı, onları yapmaya başladım. Benim çalışma alanlarım, Doğal ürünler Kimyası, Organik Kimya ve Kimyasal Metroloji. Bu yüzden yayınevinin bu alanlarda birer dergi çıkarması gerektiğini düşündüm.

Soru: Sonra?

Cevap: İşte işin en can alıcı noktası burası. Burada size bir destek lazım, tutunacak dal lazım. Benim hayattaki en büyük şansım, yukarıdaki bahsettiğim sohbetlerden edindiğim dostluklar ve tabii ki sayın hocam Prof.Dr. Gülaçtı Topçu. Öncelikle sayın

hocama niyetimi açıkladım. Kendisine izah ettim. Ve bana en büyük desteği her zamanki gibi yine kendisi verdi. Görüşümüzü hocamın da hocası olan sayın Prof.Dr. Ayhan Ulubelen'e açtık. O da bizi cesaretlendirdi. Yani anlayacağınız, büyük hocalar, büyük fikirle yol verdiler. Sonra doğal ürünler kimyası üzerine yayın yapacak derginin adını beraberce koyduk: Records of Natural Products.

Soru: Peki ya Organic Communicaitons?

Cevap: Dedim ya, bu bir ekip işi! Onun için de Atatürk Üniversitesi'nden kendisini yakinen tanıdığım Prof.Dr. Hasan Seçen'e organik kimya dergisi hakkındaki görüşlerimi ilettim. O da çok heyecanlandı. Risk analizlerini ortaya koydu, beraberce çok tartıştık... Ve sonunda bu alanda da bir dergi çıkarmaya karar verdik. Sıra ismindeydi : "Organic Communications" isminde mutabık kaldık.

Şimdilik çok iyi gitmese de üçüncü dergimizin isminin de , "Journal of Chemical Metrology" olmasına karar verdik. Bu derginin, ilk aşamalarında çalışmaları mesai arkadaşım sayın Prof. Dr. Serpil Yeniso-y-Karakaş ile beraber yürüttük. Ama o daha sonra Kurumdan ayrılınca yabancı bir editör ile devam etmeye karar verdik. Şimdi öyle gidiyor.

Soru: Web sayfasını kim yaptı? Finansmanı kim sağlıyor?

Tabii, yayınlamadan önce, domain almak, web sayfası hazırlamak, ana servis sağlayıcı kiralamak gerekiyor. Bütün bu işleri kendim yapıyorum ve maliyetlerini de kendim karşılıyorum. Halen de öyle oluyor aslında. Yani hiç kimseden para almıyorum

Doç. Dr. Ahmet Ceyhan GÖREN
ACG Publications

Gıda Sektöründe Kimyagerin Yeri

Yük. Kimyager Fatma ALAN HACIOĞLU
fatmaalan@gmail.com
Kimder Marmara Şub. Yön. Kur. Üyesi
İSTANBUL

"Kimyager" adı ilgili olduğu tüm diğer sektörlerde olduğu gibi gıda alanında da ilk defa 1954 yılında bir kanuna girmiştir. Bu her kimyagerin bilmesi, ayrıntılı şekilde irdelemesi ve anlaması gereken 15.02.1954 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 6269 sayılı *KİMYAGERLİK VE KİMYA MÜHENDİSLİĞİ HAKKINDA KANUN*'dur. Söz konusu kanunda yer alan anahtar cümleye dikkat etmeliyiz.

"Madde 4 - Kimyagerler, kimya yüksek mühendisleri her türlü mesleki, gıda tahlil ve müstahzarat laboratuvarları ve kimya ile ilgili sair tesisleri kurabilir ve mesul müdürlüklerini deruhde edebilirler."

Bu yasa maddesi , biz kimyagerlere gıda sektöründe tesis kurabilme ve "mesul müdürlük", yani günümüzdeki adı ile "sorumlu yöneticilik" hakkını vermektedir.

Gıda izinleri ve denetimleri konusunda yetki karmaşasını gidermek ve izin-denetim işlemlerinin tek elden takip edilmesini sağlamak amacıyla 28 Haziran 1995 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile "sorumlu yöneticilik" ifadesi kanunlara geçmiş oldu. Kanunun yayınlanması-nı takip eden ilk yıllarda sorumlu yöneticilik pozisyonu iyi algılanamadığı gibi bu görevi kimlerin yürüteceği hususunda da kararsızlıklar yaşandı. Ancak, 2000'li yıllara yaklaşıldığında ve sonrasında durum biraz değişti. Türkiye'nin AB'ye (Avrupa Birliği'ne) uyum süreci, bir çok alanda yeni/yeniden yapılanmalara neden olduğu gibi gıda sektöründe de iyileşmelere vesile oldu. İşte tam bu noktada işletmelere sorumlu yöneticilik istihdamı konusundaki kanuni yaptırımlar biraz daha önemsenerek uygulanmaya başlandı, buna paralel olarak gıda sektöründe ciddi bir sorumlu yönetici arayışına girildi. Biz kimyagerler gıda sektörüyle en çok bu noktada bütünleşme sağladık.

5 Haziran 2004 tarihli ve 25483 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 5179 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun", sorumlu yöneticilik konusundaki zorunluluğu biraz daha pekiştirmiştir. En son 6 Haziran 2010 yılında yürürlüğe giren 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" ise "sorumlu yöneticilik" kavramını ifade olarak kaldırmış, kapsamını da biraz daraltmıştır. Ancak hâlen gıda sektöründe sorumlu yöneticilik görevleri ile "zorunlu çalıştırılması gereken personele" ifadesi yer almaktadır. Bir çok meslektaşımız hâlihazırdaki sorumlu yöneticilik görevlerine devam edebilmektedir. Hatta sözleşme ile yeni işe başlayan meslektaşlarımız da vardır. Bu da bize, bu sektörde sorumlu yönetici çalıştırmanın kanunî zorunluluğu kısmen azalsa da işverenlerin kimyager meslek insanlarına karşı müspet tavırlarını göstermektedir. Gıda üreten ve gıda ile temasta bulunan malzeme üreten her türlü işletme bu nedenle halen bizler için bir iş potansiyelidir. Genel mânâda düşünenecek olursak sorumlu yöneticilik konusunda istihdam azalışı, sadece kimyagerler açısından değil, sorumlu yöneticilik yapma hakkına sahip tüm meslek grupları için söz konusudur . Bu durumda diğer meslek grupları gibi gıda sektörünün bizler için sadece sorumlu yöneticilikten ibaret olmadığını unutmamalıyız.

Ülkemizde toplam imalat sanayisinde çalışanların %13,7 oranındaki kesimi gıda imalat sanayisinde çalışanlardır. Türkiye'de çalışanların %1,9'u gıda alanında istihdam edilenlerdir. Tabii bu oranların içinde sektörün tüm çalışanlarını düşündüğümüz zaman 4 yıllık üniversite mezunu olan ve üniversite mezunlarından da "kimyager" olanların sayısı elbette çok değildir, ancak azımsanacak kadar da az değildir. ¹

Sektöre kimyagerin girişinin ve kendine daha iyi yer bulmasının mesul müdürlükle ivmelenmesini dile getirmiş olmakla birlikte ürün kalitesi konusundaki analizlere ve laboratuvarlara duyulan ihtiyacın artması ile kimyager ihtiyacı perçinlenmiştir. Bugün bir çok gıda firması, üretim sürecindeki ara kontrollerde olduğu kadar nihai ürün kontrollerinde de kimyasal analizlere ihtiyaç duyuyor. Bu analizleri ya kendi içlerinde laboratuvarlar kurarak ya da gıda analizi yapan laboratuvarlardan dış hizmet alarak gerçekleştireyorlar. Bu kimyasal analizlerin birçoğu kanunen zorunlu olanlar olduğu için analiz talebi artıyor. İşte kimyagerler bu noktada en çok tercih edilen analistler oluyorlar. Kromatografi ve spektroskopi temelli bir çok analiz yöntemi ile çok çeşitli gıda analizleri kimyagerlerin uzmanlaştığı alanlardır. Özel sektörde gıda analizi yapan firmalara bizzat başvuru veya kariyer siteleri aracılığı ile ulaşılabilir. Kamuya ait analiz laboratuvarlarına ise dönem dönem açılan ilanlar ile KPSS sınavında ilgili puan türlerinde yeterli puanlar alınarak ulaşılabilir.

Meslektaşlarımız için gıda sektöründe bir diğer istihdam fırsatı da kalite sistemleri kurulması, yürütülmesi açısından yakalanabiliyor. ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 22000:2005 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi (HACCP), BRC Food (British Retail Consortium - Gıda Standardı) ve benzer kalite sistemleri gıda sektöründe gün geçtikçe daha çok önem kazanmaktadır. Bu belgelere sahip olan veya olmak isteyen firmalar için kimyager istihdamı önemli bir avantaj sağlar. Ayrıca yine bu sistemlerin firmalara kurulması konusunda uzmanlaşan danışman firmalar da kimyagerlerle çalışmaktadır. Bu sistemlerin belgelendirilmesi ve denetlenmesinde yetkili kurumlardan akreditasyon alan "belgelendirme" ve "gözetim" firmaları da kalite sistemleri alanında sektörde bir başka iş alanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Her sektörde olduğu gibi satış temsilciliği pozisyonlarında gıdanın kendi satışından, analizlerinde kullanılan cihazları pazarlayan firmalara, gıda katkı maddeleri satışına, gıda hijyen ürünleri üreten, satan firmalara kadar çok geniş bir yelpazede yine kimyagerlere istihdam olanağı sağlayabiliyor. Satış ve pazarlama alanında kariyer hedefleyen meslektaşlarımız bilhassa gıda endüstrisinde kullanılan hijyen ve sanitasyon kimyasalları pazarında kendine çok rahat yer bulabiliyor. Çünkü kimyasalı ve olumlu olumsuz etkisini en iyi tanıyan kimyager müşterisine bilinçli bir şekilde ürün sunabiliyor.

Sonuç olarak gıda sektöründe hiç de azımsanamayacak bir potansiyele sahip olan kimyagerin öncelikle bu durumun kendisinin farkında olması, sektöre bunu iyi anlatması ve kendisini özümsetmesi gerekmektedir. Bu bağlamda sektörde yer alan tecrübeli meslektaşlarımızdan yardım alabilir, Kimyagerler Derneği'nin gıda sektörüne dair verdiği eğitimlerden ve etkinliklerden faydalanabilir, sektöre dair bilgilerimizi güncelleyerek kendimizi geliştirebiliriz.

Kaynaklar: ¹ Gıda Sektörü-ISO Yayınları 2006/1

bu işler için. Yalnız, Sayın Batuhan Kısacıkloğlu diye bir arkadaş var, kendisiyle henüz yüz yüze tanışmadım ama bana bu hususlarda ne kadar yardım etti, anlatamam. Bir insan tanımadığı birine nasıl bu kadar yardım eder diye soruyor arkadaşlarım. Ama Batuhan bey inanılmaz birisi. İnşallah bir gün tanışacağız.

Soru: Hemen yayına başladınız mı?

Cevap: Yok hemen öyle kolay değil, öncelikle derginin amaç ve kapsam tariflerinin yapılması, yazım kurallarının belirlenmesi ve en önemlisi Editör heyetinin seçilmesi gerekiyordu. Sahasında en çok ve nitelikli makale çıkaran kişilere tek tek mail yazdım. Hepsi sağolsun cevap verdi ve ihtimal vermediğim çok kişi de kabul etti. Ama, ülkemizdeki hocalar maalesef yabancı meslektaşlarımız kadar destek vermedi. Netice itibarı ile bütün dergilerimizde çok iyi ve nitelikli editör heyetleri oluşturduk. Özellikle Records of Natural Products ve Organic Communications dergilerindeki editörler kurulu sahalarının gerçekten en iyileri ve bir çoğu zaten halihazırda başka dergilerin editörü veya editörlük yapmış kişiler. Tabii ki, Records of Natural Products dergisinde bir de Onursal Editörümüz var: Prof. Dr. Ayhan Ulubelen. O, Prof. Dr. Gülaçtı Topçu ve benim için çok değerli ve her zaman saygıya layık birisi.

Soru: İlk makaleleriniz nasıl yayınlandı?

Cevap: Bu, en sıkıntı verici olan alan. Hiç kimse yeni çıkan bir dergiye makale vermek istemiyordu. Haklılardı da. Özellikle Türkiye'deki atama kriterleri insanları yayın saymacılığa götürüyordu. Bu yüzden fedakârlığı önce kendimiz yapmalıydık. Bu maksatla, daha önceden başka bir dergi için yazmaya başladığımız "review article" çalışmasını kendi dergimizde yayınlamaya karar verdik hocamla birlikte. Böylece insanlara derginin kaliteli çalışmalar yayınlayacağını mesajını vermek istiyorduk. Yine benim arkadaşlarımla birlikte yaptığım bir çalışmayı –çok nitelikli bir çalışmaydı- yayın almaya ve Records of Natural Products dergisinin ilk sayısını çıkarmaya karar verdik. Bu makaleleri hakemlere gönderdik, inanın kendi makalemizi dört defa revize ettikten sonra hakem arkadaşlar kabul ettiler. Yani iltimas yapmadılar.-*ACG publications dergilerinde Editör-in-Chief'ler kendi makaleleri için editörlük yapamazlar, Mutlaka yayın kurulundaki isimlerden biri "misafir editör" bu işi yürütür ve nihai kabul veya ret kararını ancak o verir.-*

İlk sayımızı Mayıs ayında Prof. Dr. Gülaçtı Topçu hocamın doğum gününde yayınladım. Yani dergimizin ilk sayısı ile Hocamın doğum günü aynı.

Soru: Peki ya Organic Communications?

Cevap: Organic Communications yayın hayatına biraz geç girdi: Bir sene sonra... Çünkü organik kimyacılardan yayın almak doğal üründen daha zor. Onlar çok direniyorlar. Haklılar da bir bakıma. Öğrenciler haklı olarak SCI kapsamındaki dergilerde yayın istiyorlar. Yayını çok zor bulduk ilk yıllarda. Ama yine de kalitesiz makaleleri hiç basmadık. Bu konuda dergi editörü Prof. Dr. Hasan Seçen, hakikaten soyadı gibi seçici çıktı. Dergiye makale az gelmesine rağmen bu zamana kadar sunulan her dört makaleden yalnızca birisi yayına kabul edildi. Gerisi ret. Çünkü dergimizi çöplük yapmayacağız. Bunda kararlıyız. Zaten bu sene de SCOPUS veritabanına kabul edildik. SCOPUS, Organic Communications dergimizin kabul edildiği beşinci indeks. Bunu web'de yayınlar yayınlamaz gelen makale sayısında ve kalitesindeki artış gerçekten dikkat çekici idi. Tabii ki biz daha fazlasını SCI-Expanded kapsamına alındıktan sonra bekliyoruz. Fakat, emin olunuz, bu dergide yayın kabul ettirmek hiç ama hiç de kolay değildir. Zaman zaman reddettiğimiz yayınları isim yapmış SCI dergilerinde hatalarıyla birlikte yayınlanmış görmüyor değiliz.

Soru: Records of Natural Products, SCI-Expanded kapsamına girdi mi?

Cevap: Evet, hedefimiz hep buydu. Dediğim gibi, biz iyi çalışmalarımızdan ikisini ilk sayımızda dergimizde yayınladık, sonra birkaç yayın geldi. İlk yıl Records of Natural Products için de zordu. İkinci yıl daha iyi oldu. Web of Science veri tabanından

yararlanarak dergilerimizin hitap ettiği alanlarda son beş yılda yayın yapan toplam 35,000'in üstünde bilim insanına e-posta ile ulaşmayı başardık. Bu amaçla bize veri toplayan Zehra Seçen ve Esmâ Seçen ile, e-posta dosyalarını oluşturan Doç. Dr. Hüseyin Kaya ve Doç. Dr. Ahmet Maraş'a hassaten teşekkür ederim. İlk olarak SCOPUS veritabanı kabul etti dergimizi. Bu arada Thomson Reuters'e başvurduk ve 2009 yılında ilk sayıdan itibaren SCI-Expanded veritabanına kabul edildiği haberi geldi. Bu inanılmaz bir gündü.

Soru: Bunu nasıl karşıladınız? Tepkiniz ne oldu?

Cevap: Nasıl olacak ki? Her zamanki gibi ilk önce haberi eşimle paylaştım ve ona teşekkür ettim. Çünkü dergi işlerini hep mesai dışında ve evde yapıyorum. Dolayısıyla eşim ve oğlum için harcayacağım vakti dergiler için kullanıyordum. Sonra sevinçli haberi oğlumla paylaştım; daha sonra da Prof. Dr. Gülaçtı Topçu ve Prof.Dr. Hasan Seçen hocalarla... Güzeldi yani. Benzer bir sevinç ve coşku Organic Communications dergisinin SCOPUS'a girmesiyle yaşandı. Şimdi ise hedeflerimiz etki değerlerini daha yükseklerle çıkarmak, iyi dergilerde iyi atıflar almak. Yani bir hedef elde edilince yeni hedefler hemen görünüyör ufukta.

Soru: Gelecek planlarınız ne?

Cevap: Gelecek planlarında yeni dergi açmayı düşünmüyoruz. Birkaç alanda görüş alışverişinde bulunduk ama bu iş gönlü esasına dayanmalı ve emek harcanmalı. Şu an bu iş yükünü kaldırmak çok zor bizim için. Records of Natural Products dergisine haftada 30-40 tane makale geliyor. Bunların kayıtları, değerlendirme sürecindeki makalelerin cevapları, kararlar kolay bir iş değil. Sağolsun iki arkadaşım bana bu konuda yardımcı oluyor Gebze'de. Ama yeterli değil tabii ki. Bu yüzden "online submission" sistemine geçmek istiyoruz. Bu sistemi bize birilerinin sponsor olarak vermesi en büyük dileğim. O zaman daha hızlı olacağız. Uygun fiyata bulsam kendim öderim. Online editör sisteminin en yaygınlarından ve pek çok yayıncı kuruluşun kullandığı on-line editör programlarından biri bize teklif verdiğinde dudaklarımız uçukladı. Düşünebiliyor musunuz, bir makalenin on-line sunumu için bizden 25 USD istendi. Biz onu karşılayamayız. Biz hiçbir yazardan ücret almıyoruz çünkü. Dayanabildiğimiz kadar dayanacağız. Ama bir gün yazarlardan destek almamız gerekirse alacağız elbette. Fakat bu bizim kalitemizi asla etkilemeyecek. Biz bu dergileri kurarken para kazanmayı hiç düşünmedik gerçekten. Bu yüzden gidebildiğimiz kadar gideceğiz.

Soru: Hiç değişik tepkilerle karşılaşılıyor musunuz?

Cevap: Evet karşılaşılıyor. Çok fazla hem de. Beni en çok üzeni bazen hakemler tarafından veya editör heyeti tarafından ret edilmiş çalışmalardan sonra yazarlar hakaret içerikli yazılar yazıyorlar. Bu insanı incitiyor. Biz her zaman en iyisini yayınlamaya çalışıyoruz. Belirli bir stratejiye göre makale kabul ediyoruz, Bu zamana kadar, RNP ve OC'ye gelen makalelerin kabul yüzdesi yıllara göre farklılık göstermekle birlikte genel ortalama %15-25 arasında değişiyor. Kalite için bunu yapmak zorundayız.

Başka?

Cevap: Çok var ama bunları anlatamam. Editörlük, tıpkı hekimlik gibi bir şey. Biz de yazarlarımızın mahremiyetine saygı göstermeliyiz. Onlarla yaşadığımız olayları sizlerle paylaşmam doğru olmaz.

Son olarak söylemek istediğiniz nedir?

Cevap: Ben hep şu sözü kendime şiar edindim. "Şüphe ederseniz ayaklarınız sizi taşımaz, basacağım, yürüyeceğim de ve bas yürü". Bilimsel kazanımlarımı sağlayan bütün hocalarıma, ilkokuldan-üniversiteye- bir kez daha teşekkür ediyorum. Bu vesileyle hususen hocam Prof. Dr. Gülaçtı Topçu'ya ve Organic Communications editörü Prof. Dr. Hasan Seçen'e bir kez daha teşekkür ederim. Yayın serüvenimizi okuyucuyla paylaşma fırsatı verdiği için Kimyagerler Derneği'ne de en içten teşekkürlerimi sunarım.

Kimyager Ahmet AKTAŞ
ahmetaktas1978@hotmail.com
Kimder Marmara Sub. Yön. Kur. Üyesi
İSTANBUL

Murat AKYÜZ ile Röportaj

Sayın Başkan, kimyasal madde ihracatında son zamanlarda artış gözlenmektedir. En çok hangi sektörlerde ve ürünlerde artış gerçekleşmektedir?

2010 yılında elde ettiğimiz ihracat başarısını yılın ilk yarısında da sürdürüyoruz. Kimya sektörü, rekor bir ihracat artışına imza atarak, yüzde 41 oranında artışla –ihracat artış yönünden- tüm sektörleri geride bıraktı. Bu sektörümüz için önemli bir başarı. Yaşanan bu hızlı artışın yılın ikinci

yarısında da sürmesini bekliyoruz. Ocak-Haziran dönemlerinde kimya ihracatımız, 8 milyar 278 milyon dolara yükseldi. 2011 yılının ilk yarısında öne çıkan ürün grupları yüzde 77,4 artışla 2 milyar 781 milyon dolara yükselen mineral yakıt ve yağlar ile 30,1 artışla 2 milyar 353 milyon dolar olan plastikler ve mamulleri oldu.

Kimyevi madde ihracatı en çok hangi ülkelere yapılıyor? İhracatçı hangi ülkelere ağırlık vermelidir? Hangi ülkeler şu anda bir fırsat olarak değerlendirilebilir?

Yılın ilk altı ayında en çok ihracat yaptığımız ülkeler; Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri, Almanya, Irak, Malta, Suriye, Yunanistan, İtalya, Rusya ve Hollanda oldu. Kimya ihracatçısının yeni pazarlarından Irak, Suriye, Mısır ve Birleşik Arap Emirlikleri yine bu dönemde önemli olmayı sürdürüyor.

Mısır'a ihracat artışımız yüzde 58'e ulaşmış durumda. Mısır'da olayların yaşandığı dönemle ihracatımız çok büyük kayıplara uğramıştı. Ortadoğu ve Arap ülkelerindeki demokratik hareketler bizlere ileri vadede iyi yönü gösteriyor. Libya'da ve Suriye'de çok ciddi düşüşler var ama karışıklık ortamının sona ermesinin ardından yine aynı ivmeyi yakalayacağımızı tahmin ediyoruz.

Ortadoğu'da, Türk ürünleri tercih edilen markalar haline gelmeye başladı. Sadece kimyasal madde olarak değil, Türk malı imajı belli bir yere oturdu. Bunun ardından da firmaların markalaşmaları ön plana çıkıyor. Ortadoğu ülkeleriyle birlikte Afrika, Güney Amerika ve Asya ülkeleri ihracatçı için fırsat olarak değerlendirilebiliriz.

Kimyevi madde ihracatındaki bu artışın sebeplerine değinmek gerekirse neler söylemek istersiniz? Ülke politikaları mı, üretilen ürün çeşidinin ve kalitesinin artması mı? Yeni ülke pazarlarının oluşturulması mı? Bu bağlamda ne söylemek istersiniz?

Kimyevi madde ihracat kalemlerinde petrokimyasallardan plastiklere; kauçuktan ambalaj malzemelerine kadar birçok birçok sektörün önu açık. Kimya sektörü, diğer sektörlerle göre daha rekabetçi ve yurtdışındaki rakipleriyle rekabet edebilecek düzeyde. Türkiye bu konulardaki kaynaklara çok yakın ve bu avantajları kullanıyor. Bir yandan yeni pazarları keşfettiğimiz milli katılımlı fuarlar, bir yanda da rekabetçilik destekleriyle kimya sektörü ihracatta önemli bir artış elde etti.

Birlik olarak ihracatçılara sağladığınız desteklerinizden bahsedebilir misiniz?

Birlik olarak, ihracatçılarımızın potansiyeli yüksek pazarlara ulaşmaları için dünyanın pek çok ülkesinde araştırmalar yapıyoruz ve yapmaya da devam edeceğiz. Firmalarımızın önemli fuarlara milli katılımlarını organize ederek, pazar potansiyellerini görmelerini sağlıyoruz. Yeni bağlantılar kurmaları açısından fuarlar önem taşıyor. Alt sektörlerimiz

çok çeşitli. Her sektörün hedef bölgelerini belirliyoruz ve o bölgelere yönelik ayrı çalışmalarda bulunuyoruz, karşılıklı ticaret heyetleri düzenliyoruz. Amacımız sahip olduğumuz kaynaklara paralel stratejiler oluşturarak Türk kimya sektörünü geliştirmek.

İhraç edilen ülkeler göz önüne alınarak üreticilerimiz; üretim politikalarında "uygun fiyat" veya "katma değeri yüksek ürün" seçeneklerinden hangilerine öncelik vermelidir? Uzun ve kısa vadede değerlendirir misiniz?

Kimya sektörü ihracatını, katma değeri yüksek ürünleri üreterek ve bunları potansiyeli yüksek dış pazarlara sunarak artırmamız mümkün. Bu amaçla, Ar – Ge ve Ür – Ge yatırımlarına önem vererek, ileride hakim olacak teknolojik alanlara yatırımların özendirilmesi çalışmalarımız kapsamında yer alıyor.

Tonlarca tarım ürünü pazarlayarak elde edemediğiniz geliri, birkaç koli ilaç veya birkaç koli elektronik eşya ile elde etmenin mümkün olduğu bir ticari atmosferde yaşıyoruz. Bu bağlamda, üreticilerin katma değeri yüksek ürünlere öncelik vermesi gerektiğini düşünüyoruz. Bizim hedefimiz de, gerekli alt yapı ve yatırımları sağlayarak yüksek katma değerli ürünleri sektörümüzün portföyüne katmak.

Üretici firmalarımızın dünya pazarından rekabet gücü yüksek ürünler üretmesi için Ar-Ge yapılarında hangi düzenleme ve gelişmeler yapılmalıdır?

Ar-Ge kavramı ülkemizde önemi her geçen gün daha iyi anlaşılan kavram. Ticarete hızlı entegrasyondan dolayı ürünleriniz hızla sıradanlaşabiliyor. Bu durumu ancak sürekli yenilikçi ürün kavramıyla aşabilirsiniz. Size yenilikçilik kavramını da sağlayacak olan Ar-Ge faaliyetleridir. Ar-Ge elemanlarının şu veya bu bölüm olmasından ziyade, üretken ve yenilikçi vasıflara sahip olması daha önemlidir.

Murat AKYÜZ
İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamülleri İhracatçıları Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

mevzuattan

6269 Sayılı Kimyagerlik ve Kimya Mühendisliği Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği

Kimyager Ayten GÖRDÜ
ayten2053@yahoo.com
Kimder Eğitmeni

Kimyagerlik ve Kimya Mühendisliği hakkındaki 6269 sayılı Kanunun 6'ncı maddesi hükmü aşağıda belirtilen şekilde uygulanacaktır.

Madde 1 - Sorumlu müdür bulundurulması lüzumlu iş yerleri ile sorumlu müdürün tarifi ve niteliği:

a) Kimya hizmetleri ile kimya teknolojisi ve uygulanmasına ilişkin işleri bulunan ek cetvelde gösterilen sınai işyerleri, bu işlerle

ilgili olarak bir “Sorumlu Müdür” bulundurmak zorundadırlar. Bu görev; her zaman müessese veya işletme müdürlüğü anlamını kapsamaz.

b) Sorumlu müdürün kimya yüksek mühendisi, kimya mühendisi veya **kimyager** olması şarttır. Ancak, ek cetveldeki istisnalar saklıdır.

c) Sorumlu müdür olarak, bu Yönetmeliğin kapsadığı işyerleri, (b) fıkrasında belirtilen nitelikte birini bu unvan ile işe alabileceği gibi, aynı nitelikte olmak üzere halen çalıştırdıkları bir elemanına da bu unvanı verebilirler.

Madde 2- Sorumlu müdürün görevleri: Sorumlu müdürün görevleri şunlardır:

a) Müessesenin kimya hizmetleri ile kimya teknolojisi ve uygulanmasına ilişkin bilumum işlerini, kimya bilimi veya kimya sanayinin teknik icaplarına uygun olarak yürütmek.

b) Müessesenin, yukarıdaki fıkarda yazılı işlerine ilişkin teknik güvenliği sağlamak,

c) Müessesede imal ve istihsal olunan mamullerin 2'nci maddenin (a) fıkrasındaki görev açısından **Türk standartlarına veya bu standartlar bulunmuyorsa, mamulün kullanış maksadına uygunluğunu sağlamak,**

ç) 2'nci maddenin (a) fıkrasındaki görev **açısından müessesede işçilerin, personelin ve çevrede oturanların hayat ve sağlıklarını koruyucu tedbirleri almak,** Bu görevi ile ilgili olarak sorumlu müdür, gerekli tedbirlerin alınmasını en geç bir ay içinde tespit edecektir. Bunları, yazılı olarak işverene veya vekiline veya kanuni temsilcisine bildirdiği halde sorumluluğu gerektiren bir durumun hasıl olması takdirinde, sorumluluk işverene düşer.

d) Sorumlu müdür ile işveren arasındaki karşılıklı hak ve vecibeler, tahdit etmeyecek şekilde yapılacak **sözleşmelerde belirtilir.**

Madde 3- Birden çok işyerinin, bir sorumlu müdür kullanması şartı: Bu Yönetmeliğin kapsadığı sınai işyerlerinden muharrik kuvvet kullananlarda işçi sayısı beşi, muharrik kuvvet kullananlarda onu aşmayanlar, ortak sorumlu müdür istihdam edebilirler. Bu takdirde, bir sorumlu müdür uhdesinde en çok iki işyeri bulunabilir.

Madde 4 - Bu Yönetmelik Resmi Gazete'de yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra uygulanır.

Madde 5 - Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi, Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları yürütür.

CETVEL

A - Patlayıcı ve parlayıcı maddeler sanayi:

1 - Barut, dinamit, nitrogliserin gibi maddeler yapan ve bunları kullanan fişek, taba, kapsül ve buna benzer piroteknik imalathane ve fabrikaları.

2 - Eter, karbonsülfür, benzol, petrolden elde edilen gaz, mazot, benzin, madeni yağlar, gres ve emsali gibi patlayıcı katı, sıvı ve gaz şeklinde maddeler yapan imalathane ve fabrikalar.

3 - İmalatında ilkel veya yardımcı madde olarak benzin, karbonsülfür, eter, benzol, petrol ve benzeri gibi çabuk parlar maddeleri kullanan atölye, imalathane ve fabrikalar. (Benzin istasyonları, garajlar, elbise temizleme yerleri, mayı muhallil kullanarak enerji istihsal edenler, oto tamirhaneleri hariç.)

4 - Sentetik benzin elde edilen fabrikalar ile petrolü iptidai madde olarak kullanmak suretiyle çeşitli ürünler istihsal eden fabrikalar ve imalathaneler.

5 - Aldehit imalathane ve fabrikaları. (Formaldehit, asetaldehit, benzaldehit ve benzerleri.)

6 - Keton imalathane ve fabrikaları. (Aseton, mezitiloksit ve benzerleri.)

7 - Alkol (Metil, etil, amilalkol, glikol, gliserin ve benzerleri) istihsal eden fabrika ve imalathaneler. (Şarap sirke, kolonya imalathaneleri hariç.)

8 - Hidrokarbonlar, halojenli hidrokarbonlar imalathane ve fabrikaları, (Kloroform, bromoform, kloral, karbon tetraklorür, klorobenzen ve benzerleri.)

9 - Oksijen azot, azot oksitleri, amonyak, karbon oksitleri, kükürt oksitleri ve benzeri sınai gazlar ile her cins tazyik edilmiş, sıvılaştırılmış ve çözünmüş gazlar imal ve istihsal eden fabrika ve imalathaneler.

10 - Organik ve inorganik peroksit, persel ve hipoklorit ile her türlü madeni peroksitler, perhidrol, çamaşır suyu, kireç kaymağı ve benzeri imalathane ve fabrikaları. (Oksijenli suyu eczacılar da yapabilir.)

11 - İstihsalinde; distilasyon, rafinasyon, hidrojenasyon ve sülfonasyon ameliyelerinden en az birisinin icra edildiği her türlü katı ve sıvı yağlarla yağ asitleri ve bunların türevlerini imal eden fabrika ve atölyelerle imalathaneler. (Basit yağ tasirhaneleri hariç.)

12- Uçucu yağlar, esans, eter imalathane ve fabrikaları.

B - Yakma (Dağlama) tehlikesi olan sanayi:

1 - Asitler, bazlar ve oksitler ile her cins tuz (Kimyevi bileşikler) ları istihsal ve imal eden fabrika ve imalathaneler. (Yalnız yemeklik olarak kullanılan tuz sodyum klorür hariç ve fakat tuz-sodyum klorür rafinasyonu dahil.)

2- Deterjan ve sabun imalathane ve fabrikaları.

3 - Kimya laboratuvarları. (Hayati kimya laboratuvarlarında, bu sahada ihtisası olduğu mevzuata göre tespit edilmiş olanlar da sorumlu müdür olabilir.)

C - Zehirlenme tehlikesi olan sanayi:

1 - Zehirli gaz ve diğer zehirli maddeler imalathane ve fabrikaları.

2 - Azot, kükürt, fosfor, arsenik, antimon, kurşun; bakır; iyot; brom; klor, flor, cıva ve bunların her türlü bileşikleri ile diğer zehirli organik ve inorganik maddeler ve benzerleri imalathane ve fabrikaları. (Sunı gübre, üre, etilasetat, anilin, fenol, kakodil; siyanür ve benzerleri.)

3 - Kalsiyum karbür (Karpit), diğer karbürler ve müştakları ile bunlardan elde edilen maddeler imalathane ve fabrikaları, (Triklor etilen, metil asetat, sentetik gomelak, anilin klorhidrin, poli etilen, poli vinilklorür, etilen bromür ve benzerleri.)

4 - Elektroliz veya elektrotermik yol ile istihsal edilen maddeler imalathane ve fabrikaları. (Klor, kloratlar, hipokloritler, alüminyum, magnezyum ve benzerleri imalathane ve fabrikaları.)

5 - Her türlü vernik ve boyar maddeler imalathane ve fabrikalar. (Sentetik, sellülozik ve her nevi boyalar, cıvalar, laklar, pigmentler, toz boyalar, yağlı boyalar, mensucat boyalan, sikatifler ve benzerleri.)

6 - Mensucat kimyevi yardımcı maddeleri, emülsifiyanlar, tansicaktif maddeler, binderler imalathane ve fabrikaları.

7 - Parazit, haşarat, çekirge, diğer zararlı hayvanlar ile muzır nebatları tahribe yarayan mücadele ilaçları istihsal eden, işleyen ve bunları imalatında iptidai veya yardımcı madde olarak kullanan imalathane ve fabrikalar. (D.D.T., gammexnea, B.H.C. ve benzerleri.)

8 - Sentetik ham kauçuk istihsal eden fabrika ve imalathaneler ile tabii ve sentetik kauçuktan mamul maddeler yapan müesseseler. (Otomobil lastiği, her cins hortum, maske, conta ve benzeri fabrika ve imalathaneleri.)

9 - Sentetik yol ile elde edilen suni reçine ve plastik maddeler, suni elyaf imalathane ve fabrikaları. (Viskoz, suni ipek, naylon, orlon, perlon, dakron ve benzerleri.)

10 - Kösele, deri, suni deri ve muşamba imalathane ve fabrikaları ile debagatta kullanılıp, kimyevi yolla elde edilen yardımcı ham maddeler imalathane ve fabrikaları. (Bikromat, zırnık, valeks ve benzerleri.) (Basit ve küçük hacimdeki tabakhaneler hariç)

11 - Sülfite, kraft, yarı kimyevi natron selülozu ve benzeri selüloz, kağıt imalathane ve fabrikaları. (Bu gibi fabrikalarda kağıt mühendisleri de sorumlu müdür olabilir.)

12 - Havagazı, katran, benzol, fenol, naftalin ve benzeri gibi, kömür ve odun distilasyon ürünleri ile su gazı, sınai gaz istihsal eden fabrika, imalathaneler ve bunları ilkel veya yardımcı madde olarak kullanan fabrika ve imalathaneler. (Bu maddeleri

yakıt olarak kullanan müesseseler hariç.)

13 - Siyahlar. (Asetilen siyahı, antresen siyahı, is siyahı, hayvan siyahı, kemik siyahı ve benzerleri) imalathane ve fabrikaları.

14- Aktif kömür ve suni grafit fabrikaları.

15- Diffüzyon, satürasyon, kristalizasyon, rafinasyon ile çalışan şeker fabrikaları.

16- Pil ve akümülatör imalathane ve fabrikaları. (Bu türlü müesseselerde elektrik mühendisleri de sorumlu müdür olabilir.)

17- Kibrit imalathane ve fabrikaları.

18 - Mürekkep imalathane ve fabrikaları. (Çini, matbaa istampa tükenmez mürekkep ve benzerleri.)

19- Ultramarin - çivit imalathane ve fabrikaları.

20 - Fotoğrafçılıkta kullanılan kimyasal ürünler ve hassaslaştırılmış filim, kağıt (Ozalit) ve maddeler imalathane ve fabrikaları.

21 - Umumi Hıfzıssıhha Kanununa göre kurulmuş olan şehir suları tasfiye ve kimyevi temizleme merkezleri.

D - Tefessüh ve İnfeksiyon tehlikesi olan sanayi:

1 - Tutkal, jelatin imalathane ve fabrikaları.

2- Nişasta, glikoz ve dekstrin imalathane ve fabrikaları.

3 - Asit sitrik, asit fumarik, asit glukonik ve benzerleri gibi fermantasyonla ele geçen kimyevi ürünler fabrika ve imalathaneleri.

4- Her nevi çocuk maması ve konserve fabrikaları.

E - Yüksek suhnet tekniği (Ateş tekniği) ile ilgili sanayi:

1 - Norm tuğla, su kireci, alçı, çimento fabrikaları ile her türlü ateşe dayanır malzeme ve ateş tuğlası, çini, fayans porselen, sır, emaye ve benzerleri imalathane ve fabrikaları. (Bu türlü işyerlerinde seramik mühendisleri de sorumlu müdür olabilir.)

2 - Maden filizlerinden metal istihsal eden ve cevheri bu yolda değerlendirilen imalathane ve fabrikaları ile elektrometalürji ve her türlü maden izabe, tasfiye ve halita imalathaneleri. (Bu türlü işyerlerinde izabe ve metalürji mühendisleri de sorumlu müdür olabilir.)

3 - Şişe ve cam imalathane ve fabrikaları. (Cam kırıklan ve el ile çalışanlar hariç; cam kırıklan kullandığı halde, jeneratör gazı, havagazı veya mazot yakıt finnlı ve şekillendirme makinalı olanlar dahil.) (Bu türlü işyerlerinde seramik mühendisleri de sorumlu müdür olabilir.)

4 - Suni zımpara taşı, korendon, karburandum, sentetik kıymetli taşlar imalathane ve fabrikaları. (Bunlarda seramik mühendisleri de sorumlu müdür olabilir.)

5 - Silis çökelekleri, silisik eterler, silikonatlar, silisyum tetraklorür ve benzerleri imalathane ve fabrikaları.

(19.09.1964 tarih ve 11811 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış, 20.6.1966 tarih ve 12327sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yönetmelik ile değişiklik yapılmıştır.)

Derleyen: Kimyager Ayten GÖRDÜ

faaliyetler

Hazırlayan:
Kimyager Burcu SESİZ
burcusesiz@hotmail.com
FARMADERM Tic. Ltd. Şti. / İstanbul

1. TEKNİK GEZİLER

SAMSUN 19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ KİMYA BÖLÜMÜ - SAGRA VE ORDU YAĞ TESİSLERİ ZİYARETİ

25 Şubat 2011 tarihinde gerçekleştirilen bu etkinlikte, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencilerinden 40 kişilik bir grup, Ordu ilindeki fabrikalarda gezdirilmiştir.

ERZURUM ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ KİMYA BÖLÜMÜ - EYÜP SABRİ TUNCER ANKARA TESİSLERİ ZİYARETİ

06 Mart 2011 tarihinde Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Bölümü öğrencilerinden 40 kişilik bir grup Eyüp Sabri Tuncer Kolonyalarının Ankara'daki tesislerini ziyaret etmiştir. Gezi sırasında Ankara Atık Su tesislerini de ziyaret eden öğrenciler, teknik gezi sayesinde bilgi ve deneyimlerini artırmış olarak Erzurum'a döndüler.

HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ KİMYA BÖLÜMÜ GAZİANTEP İLİNDEKİ TESİSLERİ ZİYARET

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Fen - Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü öğrencileri Gaziantep'teki ŞÖLEN Çikolata ve MARTUT kimya tesislerini ziyaret ettiler.

DENİZLİ PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ KİMYA BÖLÜMÜ- İZMİR'DEKİ TESİSLERİ ZİYARET

Pamukkale Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü öğrencileri, İzmir ilindeki Viking Temizlik ürünleri ile Kansai Altan Boya sanayi tesislerini ziyaret ettiler.

2. KÖY OKULLARINA KİTAPLIKLAR KURULUYOR

- **KARS** Kafkas Üniversitesi, Kimya Bölümü öğrencileri Kars Yaylacık köyüne kitaplık kurdular. 18.02.2011
- **ISPARTA** Süleyman Demirel Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencileri Isparta Cengiz Topel İlköğretim Okulu'na kitaplık kurdular. 21.03. 2011
- **DENİZLİ** Pamukkale Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencileri Çal ilçesindeki İlköğretim Okulu'na kitaplık kurdular. 02.04.2011
- **SİVAS** Cumhuriyet Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencileri Sivas Kurtlapa İlköğretim Okulu'na kitaplık kurdular. 20.04. 2011
- **DENİZLİ** Pamukkale Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencileri ikinci kitaplıklarını Denizli Karataş Köyü İlköğretim Okulu'ndakurdular. 19.05.2011
- **AFYON** Kocatepe Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencileri Tokuşlar Köyü İlköğretim Okulu'na kitaplık kurdular.12.05.2011
- **MANİSA** Celal Bayar Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencileri Osmancalı Köyü İlköğretim Okulu'na kitaplık kurdular. 26.05.2011

3. ÜNİVERSİTEDE KİMYAGERLİK ÖĞRENCİLERİNE PANELLER DÜZENLENİYOR

Derneğimiz Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan üç kişilik bir grup, kimyager aday öğrencilere ve kimyagerlere kimyagerlik mesleğinin önemini ve ülkemizdeki durumunu açıklamak amacı ile, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Bozok Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Yüzüncü yıl Üniversitesinde paneller düzenlemiştir.

DERNEK ÜYESİ ONLINE KULLANICI MENÜSÜ

Sayın Üyelerimiz;

Web sitemiz üzerinden dernek üyelerimiz ile iletişimimizi artıracak ve üyelerimizin kişisel bilgilerini güncellemeleri yapmanızı sağlayacak link aşağıdadır.

Bu linki kullanarak tüm dernek işlemlerinizi kontrol edebilir ve aidaat borçlarınızı kontrol öğrenebilirsiniz. Bu menüyü kullanmak için gereken kullanıcı adı ve şifreler tüm üyelerimizin cep telefonlarına sms ile bildirilecektir. Cep telefonu değişmiş olan üyelerimizin iletisim@kimyager.org cep mail adresine yeni telefon numaralarını iletmelerini bekliyoruz.

<http://www.uyeyonetim.com/default.aspx?ID=293>

DİPLOMALARDAKİ UNVAN KONUSUNDA 2005 - 2006 Eğitim ve Öğretim yılından sonra mezun olan Kimyagerlere Duyuru !

Fen veya Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümlerinden Mezun olanlar, Diplomaları ile birlikte DİPLOMA EKİ alarak "Diplomalara Ünvan Yazılmaması" konusuna çözüm getirebilirler.

BOLOGNA SÜRECİ

BKZ : http://www.yok.gov.tr/duyuru/bologna_haber_08_07_2008.pdf

Bologna sürecinin ana fikri; öğrencilerin ve mezunların hareketliliğini arttırmaktır. Bologna sürecinde, derecelerin tanınması yanında diplomaların ev sahibi ülkenin eğitim sisteminde veya iş sektöründeki gerçek yerinin belirlenmesinde önemlidir. Bu amaçla Üniversite mezunlarına istedikleri takdirde DİPLOMA EKİ verme zorunluluğu getirilmiştir.

DİPLOMA EKİ NEDİR?

Yükseköğretim kurumları tarafından diplomalarla birlikte verilen, diplomayı tamamlayıcı ve açıklayıcı bir belgedir. Sadece verildiği ülkede ne anlama geldiği bilinen diplomanın başka ülkeler tarafından da anlaşılmasına yardımcı olur. Alınmış olan dereceye ilişkin olarak doğru değerlendirme yapılması için her türlü bilgiyi sağlamaktır.

YÜKSEK ÖĞRETİM KURULUNUN KARARI

Yükseköğretim Kurulu 11 Mart 2005 tarihli toplantısında, tüm Üniversitelerimizin 2005-2006 eğitim-öğretim dönemi sonunda mezun olan öğrencilere talep ettikleri takdirde YÖK tarafından onaylanmış DİPLOMA EKİ vermeye zorunlu kılmıştır.

Derneğimizin Yeni Mail Grubu

Değerli meslektaşlarımız, sizlerden gelen yoğun öneriler doğrultusunda daha etkili ve verimli bir iletişim ve meslekî dayanışma için bir mail grubu açmış bulunmaktayız:

kimder2001@googlegroups.com

Derneğimiz mail grubuna üye olmak için aşağıdaki web adresine e-posta adresinizi yazmanız ve daha sonra e-postanıza gelen bağlantıyı aktifleştirmeniz yeterlidir:

http://www.kimyager.org/duyuru_detay/42/dernegimizin-yeni-mail-grubu/

iz bırakanlar

Yü. Kimyager Anıl ASMAZ
anilasmaz@hotmail.com
PharmActive İlaç San. Tic. A.Ş.

MARIE CURIE (1867-1934)

Polonya'nın Varşova kentinde 7 Kasım 1867 tarihinde dünyaya gelmiş olan Maria Skłodowska, öğretmen olan bir ailenin ikinci kızıydı. Eğitimine Kraków şehrinde başlayan Maria burada istediği bilimsel eğitimi alamayacağını karar verdi ve ailesinin parasal desteğinin az olması sebebiyle Pariste tıp eğitimi alan ablasının yanına gidip ablasına eğitiminde yardım etmeye karar verdi. Paris'e giden Maria üç yılda hem fizik derecesi aldı hem de ikinci derecesi olan matematiği bitirdi. Matematik ve fizik derecelerini alan Maria'nın diğer

hedefi ise öğretmenlik diploması alıp doğduğu şehir olan Varşova'da öğretmenlik yapmaktı.

1894 yılında, piezoelektriği kardeşi Jacques ile keşfeden ve Endüstriyel Fizik ve Kimya Okulu laboratuvarının başkanı olan Pierre Curie tanışan Maria, Temmuz 1895'te Pierre Curie ile evlendi. Bu tarihten itibaren Maria Skłodowska yerine Marie Curie adını aldı.

Hedefi olan öğretmenlik diplomasını 1896 yılında aldı ve 1897 yılında ışın üzerine detaylı araştırmalara başladı. 1897 yılında bir bebeği oldu ve Marie Curie çalışmalarına ara vermek zorunda kaldı.

1898 yılının başlarında Marie çalışmalarına devam etti ve toryumun da bu ışınları yaydığını fark etti. Marie'nin eşi Pierre de kendi çalışmalarını bırakarak Marie'ye yardım etmeye başladı.

Bu yıllarda Becquerel, farklı iki uranyum mineralinin daha aktif olduğunu keşfetti. Mineralleri çeşitli kimyasal işlemlerden geçirdikten sonra polonyum ve radyum elementlerini elde etti. 1898 yılının Temmuz ayında ise Curie'ler yeni radyoaktif element olan ve uranyumun radyoaktif bozunmasından ortaya çıkan polonyumu buldular. Polonyum ismi koyarken; Marie'nin vatani Polonya'dan esinlendiler. Aynı yılın Eylül ayında ise Fransız kimyacı Eugene Demarchay'ın spektroskopi yöntemi ile tanımlanmasına yardım ettiği, doğal radyoaktif element radyumu buldular.

1903 yılında Marie, doktorasını verdi ve Fransa'da gelişmiş bilim alanında doktora unvanı alan ilk kadın oldu. Aynı yıl kocası ve Becquerel ile tarihte Nobel Ödülü alan ilk kadın oldu.

1904 yılında eşi Pierre Sorbonne'da Marie ise Sevr'deki bir kızlar okulunda öğretmenliğe başladılar ve yine aynı yıl ikinci bebekleri dünyaya geldi. Bu yıllarda radyumun dokuya verdiği zarar, araştırmacılar tarafından kabul edilmeye ve radyumun etkisinin kötü dokulara uygulanarak tedavide kullanılabileceği fikri de doğmaya başlamıştı. Amerikalı mucit Alexander Graham Bell, radyum elementinin kanserin tedavisini için tümöre verilmesini önermişti.

19 Nisan 1906'da Pierre Curie kaza sonucu hayatını kaybetti. Marie, kocasının Sorbonne'daki öğretmenlik görevini üstlendi ve 1908'de Sorbonne'daki ilk kadın profesör oldu.

1911 yılında radyum ve polonyumun keşfi ve araştırılmasındaki çalışmaları sayesinde Nobel Kimya Ödülü'nü aldı ve tarihte iki Nobel ödülü alan ilk kişi oldu. Kimya alanında yepyeni bir sayfa olan Marie'nin çalışması bir elementin radyoaktif işlemlerden sonra başka bir elemente dönüşebileceğini gösteriyordu.

Marie Curie, Nobel ödülünü almak için Stokholm'e gitti ve burada yaptığı konuşmasında, radyoaktivitenin atomun bir özelliği olduğu hipotezinin Pierre Curie'nin yardımcıları ile kendi yaptığı bir çalışma olduğunu söyledi.

1914 yılında Paris Üniversitesi'nde Radyum Enstitüsü kuruldu ve Marie Curie ilk müdür olarak bu üniversiteye atandı. Tüm hayatı boyunca radyumun tıptaki önemine dikkat çeken Msrie I. Dünya Savaşı sırasında kızı ile birlikte, genç kadınlara x ışını teknolojisini öğretip fizik tedavi uzmanlarına savaş ortamında radyoloji ekipmanını nasıl kullanacaklarını gösterdiler. Bu çalışmaları sırasında hem Marie yüksek dozda radyoaktif ışına maruz kaldı.

Varşova'daki Radyum Enstitüsü'nün 1920'li yıllarda kurulmasında önemli rol oynadı ve başkan Herber Hoover'ın kendisine verdiği ödülle Varşova'da yeni kurulan laboratuvara radyum aldı.

1934 yılında Fransa'nın Savoy kentinde kan kanserinden hayatını kaybetti. Doktorlar; Marie'nin hastalığının aşırı dozda radyasyona maruz kalmasından kaynaklandığını söylediler. Bu yüzden Marie'ye "**bilim için ölen kadın**" denildi. Radyoaktivite çalışmalarından dolayı, radyoaktivite birimine "curie" denilmektedir. Ayrıca o dönemlerde atomla ilgili çok şeyler bulmuştur. 20 Nisan 1995'te Marie Curie'nin mezarı Fransa'nın ulusal anıt mezarı olan Panthéon'a taşındı. Bu nedenle Marie Curie başarılarından dolayı bu şerefe layık görülen ilk kadındır.

Aldığı Ödül ve Madalyalar

- 1903 - Nobel Fizik Ödülü

- 1903 - İngiliz Kraliyet Birliğinden Davy madalyası

- 1911 - Nobel Kimya Ödülü

- 1921 - Bilime katkılarından ötürü, Amerika'nın kadınları adına, başkan Warren Harding'ten 1 gram radyum

KAYNAKLAR: http://tr.wikipedia.org/wiki/Marie_Curie <http://www.biyografi.info/kisi/marie-curie>

Hazırlayan:
Kimyager Burcu SESİZ
burcusesiz@hotmail.com
FARMADERM Tic. Ltd. Şti. / İstanbul

SOSYAL SORUMLULUK PROJESİ

Derneğimiz ve Uzman Kalite eğitim Danışmanlık ve Laboratuvar Hizmetleri Ltd Şti, sosyal sorumluluk projeleri ile sektöre artı değerler kazandırmaya devam etmektedir. Projeler kapsamında, Derneğimizce yönlendirilen yeni mezun kimyager-ler Uzman Kalite Eğitim Danışmanlık ve Laboratuvar Hizmetleri Ltd. Şti laboratuvarlarında sektörel ihtiyaçlara yönelik 30 günlük Ücretsiz ve sigortalı olarak eğitimlerini tamamlayarak iş hayatına daha donanımlı atılmak üzere Cihaz kullanımlı sertifikalarını almışlardır. Derneğimizin bu tür faaliyetleri devam etmektedir.

MİLLETVEKİLERİ İLE TOPLANTI

25 EKİM 2011 Tarihinde TBMM'de bulunan Kimyager milletvekilleri ile organize ettiğimiz toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıımıza Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin ve Plan Bütçe Komisyonu Üyesi İsmail Milletvekili Kimyager Muzaffer Baştopçu programlarının uzaması üzerine katılmamışlardır. Çevre Komisyonu Üyesi Bingöl Milletvekili Prof. Dr. Ercel TAŞ, Çevre Komisyonu Muş Milletvekili Doç. Dr. Muzaffer ÇAKAR, Tarım, Orman ve Köylüleri Komisyonu Üyesi Bursa Milletvekili Bedrettin YILDIRIM ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Üyesi İzmir Milletvekili Kimyager Mehmet Ali SUSAN katılmışlardır.

Derneğimizden de Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Çetin GÜLER, Demek Saymanı Kimyager Mehmet AMBARCI, Yönetim Kurulu Üyesi Kimyager Mustafa TEKOĞLU, Marmara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ayşe Zehra AROĞUZ, Başkan Yardımcısı Kimyager İbrahim CENGİZ katılmıştır. Ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Kimyager Sedat KADIOĞLU ve ODTÜ Kimya Öğretim Üyesi Prof. Dr. Osman Yavuz ATAMAN katılmıştır. Otsukça verimli geçen toplantıda dernek olarak sayın vekillerimize gelecek yıla için çalışmalarında başarılar dilermiş ve meslek konuları üzerine değerlendirilme bulunmuştur.

BURSA İL TEMSİLCİLİĞİ U.Ü. KİMYA TOPLULUĞU İLE BULUŞTU

Erkan kaya (Bursa Temsilcisi) erenkaya13@hotmail.com

Uludağ Üniversitesi Kimya Bölümü Başkanı Prof.Dr. Necati BEŞİRLİ, Doç.Dr Belgin İZGİ, Kimya Topluluğu ve tüm sınıflardan temsilci öğrencilerin katılımıyla; Kimyagerler Derneği adına Bursa İl Temsilcisi olarak Eren KAYA ve Halil İbrahim ÖZDEMİR olarak tanışma toplantısı düzenlendi. Toplantıda derneğin tanıtımı; Kimyagerlik mesleğinin tanıtımı, iş hayatındaki algısı, yeri, sorunları; kimya bölümü öğrencilerinin ve yönetiminin bizden istekleri, beklentileri konularında sıcak bir sohbet gerçekleştirildi ve bölümde derneğimizin tanıtım ve faaliyetlerinin duyurulabileceği bir pano verildi.

Toplantı sonunda Kimya Bölüm Başkanı Prof.Dr. Necati BEŞİRLİ ve Öğretim Görevlisi Doç. Dr Belgin İZGİ nin dernek faaliyetlerinin samimi bir şekilde desteklenmesi doğrultusunda ki görüşlerini belirterek ; Sertifika Eğitimlerinin düzenlenmesi , Öğrenci , yeni mezun kimyagerler ile sektörde çalışan kimyagerler ve firma sahiplerinin çeşitli organizasyonlar ile biraraya getirilmesi ve Kimya Bölümündeki akademisyenlerden derneğe üye olmayanlar ile tüm öğrencilerin derneğe aday üye yapılması için çalışmaların başlatılmasına karar verilmiştir.

1. Ulusal Kimya Eğitim-Öğretim Kongresi İstanbul'da yapıldı.

Anıl ASMAZ

İstanbul Üniversitesi, Milli Eğitim Bakanlığı ve Okyanus Koleji Fen ve Proje Lisesi'nin işbirliği ile bu yıl ilk olarak düzenlenen 1. Ulusal Kimya Eğitim-Öğretim Kongresi, 21- 24 Haziran 2011 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi. Yurtiçi ve yurtdışından katılımlarla gerçekleşen 1. Ulusal Kimya Eğitim - Öğretim Kongresi, kimya bilimine gönül veren öğretmen, kimyacı, akademisyen ve araştırmacıları aynı ortamda buluşturdu.

Uluslararası Dünya Kimya Yılı etkinlikleri kapsamında tertiplenen ve başkanlığını İstanbul Üniversitesi öğretim üyesi ve Kimyagerler Derneği Marmara Şubesi başkanı Prof. Dr. Ayşe Zehra AROĞUZ'un yaptığı 1. Ulusal Kimya Eğitim-Öğretim Kongresinde kimya eğitimi ve öğretiminde yeni yaklaşımlar, kimya eğitiminde uygulanan ve uygulanabilecek yeni teknolojiler, fen liselerinde kimya eğitimi ve uygulamaları, dünyada ve Türkiye'de kimya tarihi, kimyada öğretim teorileri, kimya öğretiminde bilgisayarın önemi, fen liselerinde kimya laboratuvar eğitimi ve güvenliği, günlük yaşamda kimya ve uygulamaları, geleceğin kimyası, kimya eğitiminde nanoteknolojinin önemi, kimya öğretimindeki müfredat programları, kimya öğretiminde eğitim araçlarının önemi ve sanal ortamda kimya eğitimi konuları tartışıldı.

Toplantıda Kimya bilimine uzun yıllar emek vermiş hocamız merhum Prof. Dr. Ali Rıza Berkem'in özel bir dia gösterisiyle anılması da kadirşinaslık örneği olarak takdir topladı. Kongrenin sosyal faaliyetler kapsamında gerçekleştirilen Miniatürk gezisi de, katılımcılar tarafından çok beğenildi.

Prof. Dr. Ayşe Zehra AROĞUZ, kongrenin öğretim üyeleri ile orta ve lise eğitimindeki öğretmenlerimizi bir araya getirerek, kimya eğitiminde yeni yapılaşmalar ve yenilikçi yaklaşımların paylaşımını hedeflediğini; ilkinde 200 kadar öğretim üyesi-öğretmen katılımcının sözlü-poster bildiri ile iştirak ettiği 1. Ulusal Kimya Eğitim-Öğretim Kongresi'nin iki yılda bir yapılmasına karar verildiğini söyledi .

Derneğimiz Marmara Şubesinin katkıları sonucunda ülkemizde bir çok ilde hizmet vermekte olan Medical Park Hastaneleri ve Hospitadent Dış Hastanesi ile ikili bir anlaşma gerçekleştirmiştir. Böylece dernek üyelerimiz ve 1. Dereceden yakınları bu hastanelerden %20 indirimli olarak faydalanabileceklerdir.

Erzurum iki kimya kongresine ev sahipliği yaptı.

Ebru BOZKURT - Mustafa SÖZBİLİR

Erzurum Atatürk Üniversitesi 27 Haziran-2 Temmuz tarihleri arasında 25. Ulusal Kimya Kongresi'ne, 5-8 Temmuz 2011 tarihlerinde de 2. Ulusal Kimya Kongresi'ne ev sahipliği yaptı. 1600'e yakın katılımcının olduğu 25. Ulusal Kimya Kongresi'nde bu yıl geleneksel anabilim dallarının yanı sıra Medisinal Kimya sekiyonu da yer aldı. Kongrede, daha önceki kongrelerden farklı olarak, yeni araştırma teknikleri ve konularının anlatıldığı beş farklı çalıştay düzenlendi.Kongre anısına yaptırılan ve pul müzayedeciliğinde yüksek değeri olan özel gün pulları ve ilk gün damgası ilgi gören yenilikler arasındaydı. 198 sözlü ve 1193 poster bildirinin sunulduğu 25. Ulusal Kimya yurt dışı katılımcıların çokluğu ile dikkati çekti. Kimyagerler Derneği, kongre boyunca özel standı aracılığıyla meslektaşları ile sürekli iletişim içinde oldu. Kongre programına yerleştirilen, kimyagerlerin meslekî sorunlarını ele alındığı özel oturum da ilgiyle takip edildi. Özel oturumda Kimyagerler Derneği Başkanı Prof. Dr. Çetin Güler "Mezunlarımız ve Kimyagerler Derneği", Kimyagerler Derneği Başkan Yardımcısı Kimyager Levent Kahraman da "Sanayicilerin Kimyagerlerden Beklentileri" konulu birer konuşma yaptılar.

Erzurum'da gerçekleştirilen 2. Ulusal Kimya Eğitimi Kongresi'nde sunulan 75 sözlü ve 56 poster bildirinin yanı sıra 14 farklı çalıştay gerçekleştirildi. Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatından temsilciler, Üniversitelerden akademisyenler ve Kimya Öğretmenlerinden oluşan yaklaşık 250 kişinin katıldığı Kongrenin ana teması 2011 uluslararası kimya yılıydı. Kongrenin kapanış toplantısında ülkemizdeki kimya eğitiminin sorunlarının ele alındığı bir panel gerçekleştirildi. 2. Ulusal Kimya Eğitimi Kongresine özellikle kimya öğretmenlerinin gösterdikleri ilgi dikkat çekti. Eğitim politikası geliştiren üst düzey bürokratlar ile araştırmacı ve uygulayıcılar arasında yakın bir diyalogun oluşmasını sağlayan Ulusal Kimya Eğitimi Kongresi iki yılda bir yapılıyor.

Kimyagerler Derneği Korusunun ağaç dikme töreni 04.06.2011 Cumartesi günü saat 17.00 de Selenhisar-Doğanbey mevkinde yapılmıştır. İlk aşamada 1000 adet bölge koşullarına uyum sağlayabilecek çam (mavi ledir, selvi) ve meşe (manlar meşesi, palamut meşesi) dikilmiştir. Ağaç dikme işlemine bundansondaki yıllarda da devam edileceğinden bağışlarınızı bekliyoruz.

KİMYAGERLER 2011 LABTEK FUARINDA BULUŞTU*Burcu SESİZ -burcusesiz@hotmail.com*

14. Uluslararası İstanbul Laboratuvar Teknolojisi ve Ekipmanları Fuarı bu yıl 30 Mart-3 Nisan tarihlerinde Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde yoğun bir katılımıla gerçekleşti. 41 ülkeden çeşitli firma ve firma temsilcilerinin katıldığı fuarda laboratuvar ürünleri, cihazlar ve sistemleri, laboratuvar yapı malzemeleri, laboratuvar düzenekleri, tıbbi kimyasallar ve kimyevi maddeler gibi geniş bir ürün çeşidi vardı.

Kimyagerler Derneği, Laboratuvar Teknolojisi ve Ekipmanları Fuarı'nda 1. salon 104-B numaralı standta meslektaşlarıyla buluştu. Özel sektör çalışanları, çeşitli üniversitelerden fuara katılan kimyager adayları ve öğretim görevileri, firma sahipleri derneğimize ve faaliyetlerine yoğun ilgi gösterdiler. Kimyagerler Derneği Marmara Şubesi Başkanı Prof. Dr. Ayşe Zehra Aroğuz ve Kurucu üyeler Kimyager Ahmet Aktaş ve Kimyager İkrâm Cengiz de standta yer olarak üyelerimizle fikir alışverişinde bulundu ve ileriye yönelik çalışmalarını ve planları değerlendirdiler. Dört gün süren fuar boyunca derneğin faaliyetleri, kimyagerlerin sektördeki yeri, özlük hakları KIMOD Projesi gibi konular hakkında ziyaretçilere bilgi verildi.

Kimyagerler Derneği, kimyagerlerin buluşma noktası olan, sektörü tanıma açısından yol gösterici nitelikte olan fuar organizasyonlarına katılmaya devam ediyor. 14. Uluslararası İstanbul Laboratuvar Teknolojisi ve Ekipmanları Fuarı vesilesi ile başta bizleri yalnız bırakmayan, katkıda bulunan tüm meslektaşlarımıza ve dernek standımızı ziyaret eden tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI, 2011 ULUSLARARASI KİMYA YILI İÇİN 12 FARKLI İLDE ETKİNLİKLER DÜZENLEDİ

Hasan Seçen
hsecen@atauni.edu.tr

Millî Eğitim Bakanlığı, 2011 Kimya Yılı etkinlikleri çerçevesinde 81 ildeki kimya öğretmenleri ve öğrencilerin katılımı ile 12 farklı ilde birer günlük seminer programları düzenledi. Seminer programlarında, 2011 kimya yılının tanıtımı, Marie Curie'nin hayatının ve bilime özgün katkılarının anlatımı, popüler kimya konularının tanıtılması, kimya biliminin insan yaşamındaki rolünün anlaşılması, kamuoyunda kimyanın farkındalığının artırılması, kimya öğretmenlerinin deneyimlerinin paylaşılacağı bir ortamın oluşturulması, ortaöğretim öğrencilerine kimya biliminin tanıtılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasını hedefleyen sunumlar yapıldı.

Aynı kapsamda, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, "Yaşamımız ve Geleceğimiz İçin Kimya" konulu bir fotoğraf yarışması düzenledi. Fotoğraf yarışması, dünyanın artan gereksinimlerine çözümler üreten kimya biliminin kamuoyunda farkındalığını artırmayı, genç kuşaklara kimyayı sevdirmeyi ve kimya alanında yaratıcı çalışma arzusu uyandırmayı hedeflemekte.

15 Mart-30 Mayıs 2011 tarihleri arasında, çevre illerden gelen kimya öğretmenlerinin ve öğrencilerin katılımlarıyla Tekirdağ, Yalova, Hatay, K.Maraş, Uşak, Burdur, Iğdır, Karaman, Diyarbakır, Ankara, Düzce, Bayburt illerinde gerçekleştirilen kimya yılı etkinliklerinin kapanış toplantısı ve ödül töreni Ankara'da yapılacak.

PERİYODİK TABLODA BAZI ELEMENTLERİN ATOM AĞIRLIKLARI DEĞİŞİYOR

Ayten GÖRDÜ - *ayten2053@yahoo.com*

Tarihte bir ilk olarak Elementlerin Periyodik Tablosu'nda değişiklik yapılacaktır. Uluslararası Temel ve Uygulamalı Kimya Birliği'ne (IUPAC) bağlı İzotopik Bolluk ve Atom Ağırlıkları Komisyonu'nun yayınladığı açıklamaya göre; yeni periyodik tabloda 10 elementin (hidrojen, lityum, bor, karbon, azot, oksijen, silisyum, kükürt, klor ve talyum) atom ağırlıkları, doğadaki hallerini daha iyi yansıtacak bir şekilde yazılacaktır. Komisyon sekreteri Dr. Michael Wieser, teknolojinin gelişimiyle birlikte tablodaki atom ağırlıklarının –daha önce inanıldığı gibi– sabit olmadığının anlaşıldığını söylüyor. Modern analitik tekniklerle birçok elementin atom ağırlığı kesin bir şekilde ölçülebilmekte. Atom ağırlıklarında görülen küçük değişimler ise araştırma ve endüstriyel kullanım açısından çok önemli olabiliyor. Örneğin, karbon izotoplarının bolluklarının tam ölçümü, vanilya ve bal gibi gıdaların saflık ve kaynaklarını belirlemek için kullanılıyor. Azot, klor ve diğer elementlerin izotoplarının bolluklarının ölçümleri de akarsu ve yer altı suyundaki kirleticileri izlemek için kullanılmakta. Spor doping soruşturmalarında, insan vücudundaki performans artırıcı olarak alınan yapay testosteron tespit edilebiliyor. Çünkü, doğal testosterondaki karbonun atom ağırlığı ilaç testosteronunkinden daha yüksektir. Bu on elementin atom ağırlıkları bundan böyle elementin sahip olduğu en üst ve en alt aralık olarak ifade edilecek. Standart atom ağırlıkları tablosu, Pure and Applied Chemistry dergisinde yayınlandı.

Örneğin, kükürt, yaygın olarak, standart 32,065 atom ağırlığına sahip olduğu bilinir. Bununla birlikte, doğada bulunduğu yere bağlı olarak kükürtün atom ağırlığı 32,059 ile 32,076 arasında değişebilir. Makalenin ortak yazarı Wieser, "başka bir deyimle, atom ağırlığını bilmek, doğadaki bir elementin, kökenini ve tarihini ortaya çıkarmak için kullanılabilir" diyor.

Yalnızca bir izotopa sahip elementler, atom ağırlıklarında bir değişiklik göstermezler. Örneğin, flor, alüminyum, sodyum, ve altının standart atom ağırlıkları sabittir ve bu değerler virgülden sonra altı haneye kadar çok iyi bilinmektedir. IUPAC'ın ortak yöneticisi Dr. Fabienne Meyers, "Bu değişiklik, kimyayı anlamak açısından önemli yararlar sunmasına rağmen, kimya hesaplamalarında sabit bir değer kullanılmasını isteyen öğretmen ve öğrencilere karşı çıkmayı tasavvur edenler de olabilir. Biz ümit ediyoruz ki, kimyacılar ve eğitimciler, bu değişiklikleri kimyadaki genç insanların ilgisini cesaretlendirmek ve kimyanın yaratıcı geleceği için bir coşku oluşturmak için benzersiz bir fırsat olarak göreceklidir" dedi.

Kaynaklar: [1] Changes to the Periodic table News & Events University of Calgary. <http://www.ucalgary.ca/news/utoday/december16-2010/periodictable> .
 [2]Copley, T.B.; Holden, N. E. Atomic Weights—No Longer Constants of Nature. http://www.iupac.org/publications/ci/2011/3302/ci3302preprintXocopley_101210.pdf
 [3] Periyodik tablo değişiyor. <http://www.bilim.org/?s=haber&haberid=3697>

dernekten

Kimyagerler Derneği Faaliyetleri ve Sertifikasyon Eğitimlerinin Önemi

Kimyager İkrâm CENGİZ
 ikram.cengiz@istanbul.rshm.gov.tr
 İstanbul Hıfızısıhha Enstitüsü
 Müdürlüğü

Derneğimiz 2001 tarihinde bir grup kimyagerin bir araya gelerek kurduğu bir meslek kuruluşudur. Hâlihazırda 3027 üyesi ve 1 şubesi olan derneğimiz, herkese açık bütünleştirici yapısı ve kimyagerlik mesleğinin geliştirilmesi ve meslekî sorunlara sahip çıkma hususunda yaptığı ses getiren çalışmalarıyla kimyager topluluğunun tartışmasız en üst çatısı olduğunu kabul ettirmiştir.

Kimyagerler Derneği mesleki alanda faaliyet gösteren bir sivil toplum örgütüdür. Derneğimizin amacı, üyelerimizin özlük haklarını, meslek onurunu korumak, güvencesini sağlamak ve kimyagerlik mesleğinin gelişmesi yönünde gerekli her tür girişimde bulunmak şeklinde özetlemek mümkündür.

Derneğin kuruluşundan bu yana kimyagerlik öğrencilerinin Kimyagerlik mesleği konusunda bilgi sahibi olmaları için üniversitelerin Kimya bölümlerinde konferanslar, paneller düzenlenmiş ve düzenlenmeye devam etmektedir. Bunun yanı sıra Şubat 2010'da Antalya'da "Kimya eğitimi nasıl olmalı ve nasıl kimyager yetiştirmeliyiz?" konulu lisans eğitimine katkıda bulunmak üzere bir çalıştay, Şubat 2011'de de Antalya'da Kozmetik kongresi düzenlenmiştir. Kimyagerlik mesleğinin tanıtımına ve gelişmesine yönelik düzenlenecek olan bu ve benzeri paneller, toplantılar ve kongreler süreç içerisinde artarak devam edecektir. Kimya Sektör Platformu ve Kimya Teknik Komitesi üyesi de olan derneğimiz, yılda 3-4 kez yapılan toplantılarda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na Kimya sanayinin yönlendirilmesi konusunda görüşleri ile yardımcı olmaktadır.

Ayrıca meslektaşlarımızca da yakından takip edildiği üzere dernek kurulduğu günden itibaren kimyagerlerin yasal haklarını titizlikle takip ederek Kimyagerleri ilgilendiren yasalar çıkarken aleyhte olan maddeler için mücadele etmektedir.

Kimyagerlerin kariyer ve bireysel gelişimlerine yardımcı olmak, iş başvurularında öne geçmelerini, sektörde yer edinmelerini sağlamak için dernek olarak 2003 yılında HACCP (Gıda Güvenliği kalite Sistemi) ve ISO 9001:2008 (Kalite Yönetim Sistemi) temel eğitim sertifikasyon eğitim programı başlatılmış olup, dernek tarafından halen 13 farklı sertifikasyon eğitimi düzenlenmektedir.

Eğitimlerimiz niçin rağbet görüyor?

Şu anda ülkemizin en önemli sorunlarından biri işsizliktir. Özellikle genç kuşak açısından; sorulsa enflasyon mu, işsizlik mi veya diğer sıkıntılar mı diye herhalde herkesin ön plana koyacağı sıkıntı işsizliktir. Biliyorsunuz ki Türkiye'de şu anda işsizlik oranının %13'ler civarında olduğu söyleniyor; fakat gerçek işsizlik oranı çok daha yüksektir. Çünkü, gizli işsizlik sorunu var. Keza, üniversite mezunu gençler arasında bir işsizlik araştırması yapılırsa, tahminen %25 ile %30 arasında bir işsizlik oranının çıkacağını söyleyebiliriz.. İşte bu noktada

kariyerin önemi ortaya çıkıyor. Kimler iş bulamıyor diye baktığımızda, kariyer açısından diğerlerine kıyasla zayıf durumda olanlar. Mesela; Kimya Bölümleri her sene birçok mezun veriyor. Bunların bir kısmı hakikaten kendisini çok iyi yetiştirmiş, kendini farklılaştıran kişiler: Yabancı dilleri gayet iyi, bilgisayar teknolojileri konusunda belli noktalara gelmiş, bunun ötesinde bir takım eğitim programlarına katılmışlar. Yani, sadece üniversitede aldığı eğitimi yeterli görmemiş. Hattâ bazılarını bakıyorsunuz, çift anadal veya yandal yapmışlar. Bu yollarla kendisini farklılaştırmaya çalışıyor. Farklılaştıranlar daha kolay iş buluyorlar. Gördüğümüz kadarıyla, başarılı olanlar bunun farkına önceden varıp, bu yolda emek harcayan kişilerdir. Emek vermeden bir yerlere gelmek kolay değildir. Gelinse bile, bir müddet sonra gerçek durum ortaya çıkacak, halk deyimiyle "takke düşüp kel görünecektir". Yani altyapı yoksa, sıkıntılar yaşanmaya başlanacaktır. Bugün, liyakat esası olmadan tavassutla bir yerlere gelmenin zorluğu bir yana, bir yerlere gelseniz bile, akabinde sıkıntılar yaşamaya başlamanız kaçınılmazdır.

Kariyerinde belli noktalara ulaşmak isteyen öğrenciler ne yapabilirler?

Kariyer açısından baktığımızda, genellikle gençler "ben bir kuruma girerim, nasıl olsa kurum beni yönlendirir" diye düşünmekte. Yani kurumların kariyer planı olduğu varsayımıyla hareket ederler. "Burada kaldığım müddetçe, kurum beni bir yerlere taşıyacaktır" düşüncesi genç insanlarımızda yaygın bir düşüncedir. Ancak bu düşünce, büyük firmalar için geçerlidir. Bu tür firmalarda, işe alınan elemanın nereye geleceği bellidir ve oraya gelebilmesi için çalışacağı birimlerle alacağı eğitimler belirlenir ve eleman oraya hazırlanır. Eleman da oraya girdiğinde nereye kadar yükselebileceğini tahmin edebilir. Mesela, çok uluslu şirketlerde bu tip kariyer planlamalarının yapıldığını görüyoruz. Keza, kamu kurumlarının büyük bir kısmında da kariyer planlaması vardır. İşe başladığınız kurumda aşama aşama nereye geleceğinizi bilirsiniz. Her aşama için belli eğitimlerden geçersiniz. Bu süreç tam bir profesyonellik içinde yürümese bile, buna yönelik çabalar gösterilir, imkânlar oluşturulmaya çalışılır. Gençlerimizin şunu bilmesi lazım: "Gittiğiniz her yerde, sizin için bir kariyer planlaması yapılmayabilir." Hele ki Türkiye'deki işletmelerin %99'unun KOBİ olduğu ve KOBİ'lerin de bir kariyer planı olmadığını dikkate alarak kendi kariyer planınızı kendiniz yapmanız kaçınılmazdır. Başka türlü düşünürseniz yanlış yaparsınız. Peki bu nasıl başarılabilir?

Artık bilginin çok hızlı bir şekilde arttığı bir dünyada yaşıyoruz. Mevcut bilgi miktarının iki katına çıkması için gereken süre bir zamanlar iki yıl yorduk, şimdi herhalde bir yıl. Yani siz mezun olduktan sonra, artık benim için eğitim bitti diyemezsiniz. Sürekli olarak kendinizi yenilemeniz gerekiyor. Onun için ne diyorlar: "Life for Education". Yani, yaşam boyu öğrenme. Çünkü, sen mezun olduktan sonra, bilgilerinin üstüne birçok bilgi konmuş olabilir. Örnek olarak bilgisayar teknolojilerini verecek olursak; belli yaş grubunda olan insanların, bugün bilgisayar teknolojisini kullanma konusunda ciddi sıkıntılar

çektiklerini görüyoruz. Aynı şekilde siz Kimyagerlik eğitimi aldınız. Sektörde her yıl yeni ürünler ortaya çıkıyor. 5-10 sene önce çoğu üniversitede bu konuyla ilgili ders bile yoktu. “Benim zamanımda yoktu. Ben bundan sorumlu değilim.” diyemezsiniz. Kendinizi yenilemeniz lazım. Öğrenen Organizasyonlar gibi, kişilerin de kendilerini sürekli yenilemeleri lazım. Yeni duruma kendisini adapte etmesi lazım.

Peki bu nasıl olacak? Zaten diplomamız var kimyager diplomamız varken bu sertifikasyon eğitimlerine neden ihtiyaç duyuyoruz?

Arkadaşlar bildiğiniz gibi Üniversitede öğrenciye bir metodoloji verilir. Yani teorik eğitim. Fakat Kimyagerler Derneği gibi kurumlarda, daha ziyade kişinin mesleki hayatta kullanacağı bilgiler aktarılmaya çalışılır. İşin pratiğiyle ilgili, hangi noktalar önemliyse onlar kazandırılmaya çalışılır. Bu nokta çok önemlidir. İkincisi, diyelim ki siz bir bölümden mezun oldunuz. Bu alanda, o günden bugüne olan gelişmeleri bu tür sertifika programlarıyla kapatıyorsunuz. Kişiyi sürekli olarak yenilemeye çalışıyor.

Günümüzde eleman alacak bir yönetici:

- Eleman, sadece kendine verilenle yetinmiş mi, yoksa bununla yetinmeyip kendisi de bunun üzerine başka şeyler eklemeye çalışmış mı?

- Eleman, bir takım sertifika programlarına katılmış mı?

- Elemanın sosyal yönü nasıl?

- Elemanın hobileri var mı?

- Eleman, kendini farklılaştırma açısından neler yapmış?”

gibi soruların cevabını arar. Ancak dört görüşme yapmadan işle ilgili asıl kişiyle görüşemediğiniz günümüz dünyasında, hepimizin kabul edeceği üzere sizi temsil eden en önemli şey CV'nizdir. CV'nizde beyan ettiğiniz bilgileri belgelemediğiniz takdirde firmaların insan kaynakları tarafından başvurunuz dikkate alınmaz. İşverenler ise, önlerine gelen CV'ler içinden, lisans eğitimi dışında bir çok programlara katılarak kendini geliştirmiş, sosyal yönü güçlü olan bir elemanları tercih ederler.

Sertifikalı eğitim programları sayesinde Kişinin EQ'su da gelişir. Üstüne üstlük, kişinin kendisini belli bir noktaya taşımaya çalıştığı anlaşılır. İşte sertifikalarınız bu aşamada devreye girerler: Ya diğer şartların eşit olduğu durumlarda öne geçmenizi sağlarlar ya da direkt olarak işe alınmanızı sağlayan esas gerekçe haline dönüşüverirler.

Yeni bir eleman alımı her zaman için ciddi bir iş olduğundan İşveren her zaman çalışacağı kişinin kendisine maksimum faydayı sağlamasını bekler. Yani en düşük harcamayla en yüksek kazancı elde etmeyi hedefler. Tam da bu noktada sertifika İşveren'e şunu söyler: “Ey İşveren, işte bu sertifikayı elinde bulunduran arkadaş, senin para kazanmak için yatırım yaptığın o donanımı, teknolojiyi en iyi bilenlerden biridir.”

Evet arkadaşlar bir de ‘Bologna Süreci’ diye bir süreç var günümüzde! Bu süreç daha bizde tam uygulamaya geçmedi. Bologna Süreci tam uygulanmaya başlansa, sen üniversiteden mezun olmadan, bu sertifika programlarına katılarak; aldığın sertifikalarla ilgili kuruma başvuruyorsun. “Filanca üniversitenin diplomasını almaya hak kazandığımı düşünüyorum.” diyorsun ve eşleniyorsa sen üniversite diploması bile alabiliyorsun.

Bologna Süreci zaten bu tip eğitimler ile üniversite eğitimi birleştirmeye yönelik. Türkiye’de bu aşamada ne kadar uygulanabilir bilmiyorum; fakat önümüzde böyle bir süreç var. Eğer ki, Avrupa Birliği’ne girecek olursak, muhtemelen bu tür uygulamaları Türkiye’de de görmeye başlayacağız. Bununla ilgili bir üniversite hocasından, Fransa’da lise mezunu, hiç üniversite eğitimi almamış, işletmecilik alanında birçok sertifika programına katılmış ve daha sonra bu belgeleri ibraz etmiş bir adam olduğunu dinlemiştim. Bu adama üniversite belgeleri inceleyip, lisans diploması vermiş.

Hal böyle olunca piyasadaki bu tür eğitim kurumlarının önemi de artacak, yetkili kuruluşlar tarafından verilen, sertifikalandırma yetkisinin de önemi artacak ve sertifika olayı da önem kazanacaktır. Yani sonuçta bilginin sertifikalandırılması gerekir. Birçok eğitim veriliyor; fakat bunların hakikaten yetkin kişiler tarafından verilen eğitimler olması lazım.

Son söz olarak; kimya mesleğinin gelişimi ve kimyagerlerimizin mesleki niteliklerinin ve kapasitelerinin artırılması açısından, sertifika programlarının çok önemli olduğunu vurgulamak isterim. Kimyagerler Derneği mensupları olarak bizlerin görevi, mesleki yeterliliği artırmaya yönelik sertifika programlarının sayısını artırarak, bu programları daha fazla meslektaşımıza ve gelecekte bu mesleği seçecek olan gençlerimize ulaştırmaktır.

kimyager
kimyagerlerderneğibülteni8 aralık2011

DAHA GÜÇLÜ BİR KİMYAGER İÇİN GELECEĞİ BİRLİKTE ŞEKİLLENDİRELİM

Bir Derneğin gücü üyelerinin gücüyle ölçülür. Bu anlamla gücümüzü sizden aldığımızı bir kez daha belirtirken hepinizi çalışmalarımıza katılmaya, üye olmaya ve derneğimize yeni üyeler kazandırmaya davet ediyoruz.

Unutmayalım ki birlikte kuvvet doğar. Öğrenci arkadaşlarımızı fahri üye olmakta; mezun olduktan sonra asil üyeliğe geçmektedirler. Üyelik için site-mizdeki dernek üyeliği sekmesindeki belgeleri derneğimize göndererek üyeliğinizi başlatabilirsiniz.

DERNEĞİMİZ

Ülkemiz Kimya bilimi ve endüstrisi alanında araştırma, geliştirme ve uygulama potansiyelinin Uluslararası düzeyi de dikkate alınarak kalkınmasına katkıda bulunmak, üyelerinin özlük haklarını ve meslek onurunu ve güvencesini sağlamakla görevlidir.

Derneğimize Üniversitelerin kimyagerlik eğitimi veren tüm yüksekokul kurumlarından mezun olarak kimyagerlik ünvanını almış veya Fen ya da Fen-Edebiyat Fakültelerinin Kimya Bölümlerinde veya eşdeğeri okullarda lisans ve lisans üstü eğitim yapmış kimyagerler üye olabilirler.

Üye Kayıt için gerekli belgeler

- İkametgâh Belgesi,
- Nüfus Cüzdanı Sureti,
- Diploma veya Çıkış Belgesinin Fotokopisi
- Üç adet Fotoğraf
- Kayıt Ücreti: 5 TL.
- Yıllık Aidat: 35 TL.

Kimya bölümü öğrencileri için aday Üye Kayıt için gerekli belgeler

- Nüfus Cüzdanı Sureti veya Nüfus Cüzdanı Fotokopisi,
- Öğrenci Belgesi veya Öğrenci Kimlik Fotokopisi
- Üç adet Fotoğraf
- Kayıt Ücreti: 5 TL.
- Yıllık Aidat: Yok

Kimyagerler Derneği Genel Merkezi Hesap No: Türkiye İş Bankası İzmir Ege Üniversitesi Şubesi) 3499 0241046
IBAN: TR760006400000134990241046

Marmara Bölgesi Üyeleri için

Kimyagerler Derneği Marmara Şubesi Hesap No: Türkiye İş Bankası İstanbul Perpa Şubesi) 1188 0443292

Kozmetik ürünlerinde güvenlik ve kalite

TEST HİZMETLERİ

Güvenlik testleri:

Dermatolojik test, toksikolojik risk değerlendirmesi, allerjen taraması.

Etkinlik testleri:

In vivo - in vitro testler ve panel testleri ile ürün etkinliğinin kanıtlanması.

Mikrobiyolojik ve kimyasal testler:

Ürün kalitesini etkileyen tüm parametrelerin kontrolü.

TEKNİK DESTEK DENETİM

SGS

WHEN YOU NEED TO BE SURE